

STICHTING VAN GOGH MUSEUM

AMSTERDAM

INHOUDELIJK JAARVERSLAG 2001

Van Gogh Museum
Postbus 75366
1070 AJ Amsterdam
Bezoekadres:
Paulus Potterstraat 7, Amsterdam
Tel.: + 31 (0)20 570 52 00
Fax. : +31 (0)20 673 50 53
E-mail: info@vangoghmuseum.nl
Internet: www.vangoghmuseum.nl

Van Gogh Museum Enterprises
Postbus 15565
1001 NB Amsterdam
Bezoekadres:
Herengracht 472/1, Amsterdam
Tel.: +31 (0)20 344 58 88
Fax.: +31 (0)20 344 58 84
E-mail: enterprises@vangoghmuseum.nl

Museum Mesdag
Laan van Meerdervoort 7F
2517 AB Den Haag
Tel. +31 (0)70 362 14 34
Fax. +31 (0)70 361 14 26
E-mail: mumesdag@xs4all.nl
Internet: www.museummesdag.nl (onder constructie, gereed mei/juni 2002)

1.	INTRODUCTIE	5
	Doelstellingen voor de periode 2001-2004	5
	Strategie	5
	2001: een overzicht	6
	Toekomstverwachtingen	7
2.	VASTE COLLECTIE	8
	Collectievorming	8
	Collectiebeheer	9
	Onderzoek	9
	Bibliotheek en documentatie	11
	Restauratie en conservering	12
	Collectieregistratie	13
3.	TENTOONSTELLINGEN	14
4.	EDUCATIE EN PUBLIEKSERVICE	16
	Onderwijs	16
	Evenementen	18
	Internet	19
	Overige activiteiten	20
5.	VOORLICHTING, PR en FONDSENWERVING	21
	Voorlichting	21
	PR en fondsenwerving	22
6.	PERSONEEL EN ORGANISATIE	23
7.	MUSEUM MESDAG	25
	Doelstellingen voor de periode 2001-2004	25
	2001: een overzicht	25
	Toekomstverwachtingen	25
	Vaste collectie	26
	Tentoonstellingen	26
	Educatie en publiekservice	27
	Voorlichting, PR en fondsenwerving	29
	Personeel en organisatie	29
8.	VAN GOGH MUSEUM ENTERPRISES	30
	2001: een overzicht	30
	Activiteiten in 2001	30

BIJLAGEN

I	Bezoekcijfers	32
II	Aanwinsten	33
III	Restauratie en conservering	38
IV	Bruikleenverkeer	39
V	Tentoonstellingen en presentaties	45
VI	Publicaties	46
VII	Publicaties en externe activiteiten van medewerkers	47
VIII	Organigram	51
IX	Medewerkers	52

1. INTRODUCTIE

De Stichting Van Gogh Museum bestaat uit twee musea: het Van Gogh Museum in Amsterdam en het Museum Mesdag in Den Haag (zie p. 25).

Het Van Gogh Museum bewaart, bestudeert en ontwikkelt 's werelds meest vooraanstaande collectie kunstwerken en documenten van Vincent van Gogh en zijn tijd ten einde een zo breed mogelijk publiek te bereiken en kennis te verschaffen, nu en in de toekomst.

Doelstellingen

Voor de periode 2001-2004 heeft het museum zich twee hoofddoelen gesteld:

- Een verdere ontwikkeling van het Van Gogh Museum als nationaal en internationaal toonaangevend instituut; het opzetten van een 'kenniscentrum' van Vincent van Gogh in het bijzonder en de 19de-eeuwse Westerse kunst in het algemeen.
- Het ontwikkelen van programma's en activiteiten die ertoe bijdragen een breder publiek te bereiken, met speciale aandacht voor de nationale en lokale bezoeker.

Strategie

De volgende speerpunten in het beleid acht het museum noodzakelijk om deze doelstellingen te bereiken:

- Het verwerven, beheren en behouden van verzamelingen van werk van Vincent van Gogh en Westerse kunst uit de periode circa 1830-1914.
- Het versterken van deze vaste collectie en, met de aankoop van belangrijke werken uit de periode circa 1830-1914, een betere balans bewerkstelligen tussen de centrale collectie van Van Gogh en de collectie overige 19de-eeuwse en vroeg 20ste-eeuwse kunst.
- Het voeren van een actief onderzoeks- en publicatiebeleid, gebaseerd op deze verzamelingen.
- Het ontwikkelen en realiseren van een gevarieerd programma van hoogwaardige tentoonstellingen binnen het museum en elders, dat de reikwijdte en aantrekkingskracht van de vaste presentaties vergroot en versterkt en vervolfbezoeken aanmoedigt bij nationaal en lokaal publiek.
- Het verder ontwikkelen van een educatief aanbod dat tegemoet komt aan de behoeften van een breed publiek en dat daarnaast gericht is op het onderwijs en specifieke doelgroepen.

Om zijn missie tot een goed einde te kunnen brengen en de gestelde doelen te realiseren, stelt het Van Gogh Museum de volgende prioriteiten:

- Optimalisering van de interne organisatie
- Optimalisering van de dienstverlening aan het publiek
- Uitbreiding van inkomsten

2001: een overzicht

In de afgelopen jaren maakte het Van Gogh Museum een periode van opmerkelijke groei door. De renovatie van het bestaande Rietveldgebouw en de bouw van de nieuwe Tentoonstellingsvleugel betekenden een aanzienlijke uitbreiding van de museumfaciliteiten en droegen bij tot het aantrekken van meer bezoekers. Het museum heeft ook zijn activiteiten op het gebied van dienstverlening uitgebreid, waarmee het aan de diverse eisen van zijn nationale en internationale bezoekers kon tegemoetkomen. Voor de periode 2001-2004 (vastgesteld door overheidssubsidie) is het museum voortgegaan op het recente succes om, gericht op de hierboven uiteengezette doelen, zijn positie als één van de meest vooraanstaande musea in de wereld te verstevigen.

Bezoekcijfers

In 2001 werd een goede start gemaakt met het realiseren van de doelstellingen. Het totale aantal bezoekers was 1.276.309. Dit was iets minder dan in 2000 -een recordjaar- maar deze lichte terugval is vrijwel zeker te wijten aan de ingestorte toeristenmarkt na de terroristische aanslagen in Amerika op 11 september 2001. Vóór die datum lagen de maandelijkse bezoekcijfers wat boven die van het jaar ervoor. Na 11 september, en opnieuw na het uitbreken van de oorlog in Afghanistan, viel in de eerste week een directe terugval in de bezoekcijfers te bespeuren van circa 20%. Dit stabiliseerde zich weer aan het eind van het jaar.

Collectie en tentoonstellingen

Met de aankoop van twee belangrijke werken van Claude Monet (zie p. 8), zonder enige twijfel de meest significante 19de-eeuwse aanwinst voor een Nederlands museum in jaren, werd tegemoet gekomen aan het streven om de collectie te versterken. De collectie werd verder uitgebreid met belangrijke bruiklenen uit zowel Nederland als het buitenland.

De onderzoeksprojecten van het museum ontwikkelden zich goed in 2001. De vierde uitgave in de serie van acht catalogi over de gehele collectie schilderijen en tekeningen van Van Gogh werd gepubliceerd (zie p. 9). De werkzaamheden voor de wetenschappelijke editie van alle brieven van Van Gogh (beoogde publicatie in 2009, zie p. 10) vorderen gestaag; kritische transcripties van alle brieven zijn voorbereid en er wordt hard gewerkt aan de annotaties.

Het Van Gogh Museum organiseerde 10 tentoonstellingen in 2001 (zie pagina 14-15). De tentoonstelling *Impressionisme; de vrijheid van de losse toets* was bijzonder populair en trok zo'n 3.800 bezoekers per dag. Deze presentatie haalde de top tien van de wereldranglijst van tentoonstellingscijfers, gepubliceerd in *The Art Newspaper*.

Educatie

De afdeling Educatie boekte grote vooruitgang in het ontwikkelen van materiaal en activiteiten voor het lager en voortgezet onderwijs. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met docenten en andere experts in het veld. Met het aanbod van deze nieuwe dienstverlening van

het museum rees ook de vraag en de schoolbezoeken zijn in schooljaar 2000-2001 - vergeleken met het schooljaar daarvóór - vrijwel verdubbeld.

Organisatie

De toename van bezoekersaantallen heeft gevolgen voor de museumorganisatie. Een grotere hoeveelheid bezoekers in het gebouw brengt een hogere werkdruk en nieuwe logistieke problemen met zich mee. Daarnaast stijgen ook de verwachtingen van het publiek ten aanzien van dienstverlening in het museum. In de afgelopen jaren heeft het Van Gogh Museum daarop gereageerd door het ontwikkelen van moderne, publieksvriendelijke faciliteiten. Als gevolg daarvan groeide de organisatie, niet alleen in aantal, maar ook in diversiteit. Er kwamen nieuwe functies bij, bijvoorbeeld een medewerker Onderwijs bij Educatie en Publieksservice en een Hoofd Informatie, Communicatie en Telecom. In februari 2001 werd het management versterkt met de benoeming van Ruth Kervezee als Zakelijk Directeur. Als voormalig directeur Interne Bedrijfsvoering bij Artsen zonder grenzen bracht mevrouw Kervezee een indrukwekkende managementervaring in de non-profit sector mee naar het Van Gogh Museum.

Inkomsten

Overheidssubsidie maakt voor ongeveer 15% deel uit van het totale budget van het Van Gogh Museum. De grootste bron van inkomsten is de verkoop van entreebewijzen. Daarnaast nemen de inkomsten uit commerciële activiteiten sterk toe. Het in 2000 verzelfstandigde Van Gogh Museum Enterprises BV (VGME) zette in 2001 de ontwikkeling van haar activiteiten in groothandel, detailhandel en kaartverkoop met succes voort. (zie p. 30). Deze inkomsten worden aangevuld met sponsorgelden. Het Van Gogh Museum is actiever geworden in het aantrekken van sponsors voor bepaalde activiteiten. Zo wordt het aankoopfonds momenteel genereus ondersteund door de Nederlandse SponsorBingo Loterij en wordt wetenschappelijk onderzoek gesponsord door Shell (zie p. 10).

Toekomstverwachtingen

De situatie in de wereld blijft in 2002 potentieel veranderlijk en het is nog te vroeg om te zeggen in hoeverre deze onzekerheid invloed op het verloop van de bezoekersaantallen zal hebben. Normaalgesproken komt gedurende de zomerperiode zo'n 25% van de bezoekers uit Amerika en Canada en het is goed mogelijk dat het museum dit jaar minder mensen van de andere kant van de oceaan zal ontvangen. Dit zou echter gecompenseerd kunnen worden door een toename van het Europese toerisme. Het museum is dan ook voornemens zijn pogingen om nationaal en lokaal publiek aan te trekken, te versterken.

Het jaar 2002 begint met de belangrijke internationale tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin*, die naar verwachting veel publiek zal trekken. De voorbereidingen voor de viering van de 150ste 'verjaardag' van Vincent van Gogh in 2003 zijn in volle gang. Twee grote tentoonstellingen en een scala aan gerelateerde evenementen zijn voor 2003 gepland. Ook hoopt het museum in datzelfde jaar zijn vaste openingstijden uit te breiden, om zo de toegankelijkheid tot de collectie te vergroten. Zo kan het Van Gogh Museum de toekomst in vele opzichten optimistisch tegemoet zien. Want hoewel het museum afhankelijk blijft van de trends in het toerisme in Amsterdam, lijkt het vertrouwen geoorloofd dat het zijn doelstellingen voor de komende periode zal kunnen realiseren.

2. VASTE COLLECTIE

De kern van de vaste collectie van het Van Gogh Museum wordt gevormd door de werken van Vincent van Gogh en zijn tijdgenoten (in permanent bruikleen van de Vincent van Gogh Stichting). Hoewel het museum het, beheren, conserveren en presenteren van deze werken als haar kerntaak beschouwt, is het streven om daarnaast een breed overzicht te tonen van de Westerse kunst uit de 19de en de vroege 20ste eeuw.

Voor de periode 2001-2004 ziet het museum als een van de speerpunten het realiseren van een betere balans tussen de Van Goghcollectie en de collectie overige 19de-eeuwse en vroeg 20ste-eeuwse kunst. Behalve door de aankoop van belangrijke werken uit de periode 1830-1914 wil het museum dit doel bereiken door het tonen van langdurige bruiklenen uit andere verzamelingen. De bruiklenen uit de collecties van musea als het Stedelijk Museum, Rijksmuseum en Amsterdams Historisch Museum dragen bovendien bij aan een meer coherente presentatie van de nationale collectie.

Collectievorming

Schilderijen

Uitgangspunt bij het verzamelbeleid vormt het Collectieplan, waarin prioriteiten zijn benoemd. Als één van de belangrijkste daarvan geldt de versterking van de collectie van impressionistische en postimpressionistische schilderijen. Dat leidde in 2001 tot de verwerving van liefst twee werken van Claude Monet, gemaakt tijdens reizen in Nederland: *Molens in het Westzijderveld bij Zaandam* uit 1871 en *Gezicht op de Prins Hendrikkade en de Kromme Waal in Amsterdam* uit 1874. Een belangrijk deel van de fondsen voor deze aanwinsten kwamen van buiten het Van Gogh Museum (zie p. 22). De schilderijencollectie werd verder uitgebreid met *De holle weg* van Jules Dupré, een opmerkelijk kleurrijk landschap uit 1835-40, en een kopie door Cuno Amiet uit 1907, naar een portret van twee kinderen dat Van Gogh in 1890 in Auvers-sur-Oise maakte (zie bijlage II). Tijdelijke versterking van de schilderijenpresentatie kwam tot stand door verschillende langdurig bruiklenen, waaronder Vincent van Goghs *Korenveld met klaprozen*, Alfred Sisleys *Sneeuweffect bij Argenteuil* en *De appelpluk* van Paul Sérusier.

Tekeningen

De vooraanstaande kleine collectie tekeningen wordt langzaam maar zeker versterkt met hoogwaardige werken van vooraanstaande tekenaars uit de verzamelperiode, zoals tot uitdrukking komt in de koop van Théodore Rousseaus indrukwekkende *Lisière du Bas-Bréau, Fontainebleau* uit 1845. Tevens verwierf het museum in 2001 een interessante figuurstudie van Henri Rachou. De Franse kunstenaar maakte de tekening in 1887 in het Parijse atelier van Fernand Cormon, waar ook Vincent van Gogh enige maanden leerling was.

Grafiek

De collectie Franse grafiek uit de periode 1890-1905, die in 2000 door de Vincent van Gogh Stichting werd verworven, vormt in sterke mate het vertrekpunt bij verdere verzamelactiviteiten op grafisch gebied. In 2001 was de in drie bladen gedrukte kleurenlitho met een bosgezicht van Henri Rivière uit 1894 daarop een belangrijke aanvulling, evenals de donatie van een proefdruk van Edouard Vuillard, *Interieur met rozenbehang III* uit 1899. Diens *Interieur met rozenbehang I* en *II* maakten reeds deel uit van de aankoop van 2000. De collectie werd verder uitgebreid met 12 prenten, waaronder een kleurenlithografie van Paul

Signac, *Les bateaux à Flessingue*. Dit laatste werk vormt een aanvulling op de andere prenten in pointillé die het museum al van deze kunstenaar in de collectie heeft.

Collectiebeheer

Bruikleenverkeer

Het Van Gogh Museum steunt met vele bruiklenen diverse tentoonstellingen in binnen- en buitenland. Ook in 2001 werd een groot aantal bruiklenen verstrekt. Voor de tentoonstelling *Impressionism: Painting quickly in France, 1860-1890* werden aan de Londense National Gallery zes werken van Van Gogh uitgeleend, terwijl de derde *venue* in the Clark Institute in Williamstown behalve deze doeken ook nog twee werken van Daubigny en een landschap van Corot uit het Museum Mesdag ontving. Twee werken van Van Gogh werden beschikbaar gesteld voor *Vincent van Gogh and the painters of the Petit Boulevard* in het Saint-Louis Art Museum; de tweede *venue* in Frankfurt, Städtisches Kunstmuseum, ontving daarnaast nog een derde werk uit Van Goghs Parijse periode.

De tentoonstelling *Light! The Industrial Age, 1750-1900: art & science, technology & society*, waarvan de eerste *venue* in het Van Gogh Museum plaatsvond, reisde door naar The Carnegie Museum of Art in Pittsburgh. Het Van Gogh Museum leende daartoe 5 werken van Van Gogh uit, alsmede schilderijen en werken op papier van Decamps, Bernard, Van Looy, Manet en Gérôme.

Met The Art Institute of Chicago organiseerde het Van Gogh Museum de tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin*. Voor deze zeer vooraanstaande expositie werden voor de *venue* in Chicago 21 schilderijen en briefschetsen van Van Gogh, vier werken van Gauguin en een schilderij van Emile Bernard beschikbaar gesteld.

Zie voor een compleet overzicht van de inkomende en uitgaande bruiklenen bijlage IV.

Onderzoek

Het Van Gogh Museum wil zijn reputatie verstevigen als internationaal toonaangevend instituut voor het wetenschappelijk onderzoek naar het leven en werk van Vincent van Gogh en van zijn tijdgenoten. Hiertoe moeten onderzoeksprogramma's een nog prominentere plaats in het museum krijgen. Conservatoren en gespecialiseerde onderzoekers houden zich bezig met een breed scala aan onderzoeksactiviteiten gericht op Van Gogh en andere kunstenaars. De resultaten van dit onderzoek worden regelmatig in vakbladen aan een wetenschappelijk publiek bekendgemaakt en via publicaties, presentaties en Internet aan het brede publiek getoond.

Momenteel heeft het onderzoek in het museum twee speerpunten: de productie van een serie bestandscatalogi over het oeuvre van Van Gogh in de collectie van het Van Gogh Museum en een nieuwe, wetenschappelijke editie van Van Goghs brieven. Verder ligt de nadruk in de komende periode op het creëren van een effectievere samenwerking met andere instellingen die onderzoek doen naar Van Gogh en krijgt het materiaaltechnisch en wetenschappelijk onderzoek van schilderijen hogere prioriteit.

Bestandscatalogi Van Gogh

De Van Gogh collectie zal gecatalogiseerd worden in een serie van acht uitgaven. Tot 2002 verschenen er hier drie van; twee over de tekeningen tot 1885 en één over de vroege, in Nederland gemaakte schilderijen. In het najaar van 2001 kwam het deel over de door Van

Gogh in Antwerpen en Parijs vervaardigde tekeningen uit. Momenteel wordt gewerkt aan de vierde editie over de tekeningen (geplande uitgave: 2004) uit Van Goghs periode in Arles, Saint-Rémy en Auvers-sur-Oise, en de tweede editie over schilderijen (geplande uitgave: 2003) uit Van Goghs periode in Antwerpen en Parijs. Voor deze laatste catalogus werd door de hoofdrestaurator uitgebreid technisch onderzoek verricht (in 2001 naar circa 40 werken). Veranalyses werden uitgevoerd in samenwerking met Instituut Collectie Nederland (ICN) en met het Shell Research and Technology Centre in Amsterdam (SRTCS) die het project ondersteunen.

Van Gogh Brievenproject

Het tweede lange-termijnproject is het zogeheten Van Gogh Brievenproject, een samenwerkingsverband tussen het Van Gogh Museum en het Constantijn Huygens Instituut in Den Haag (gestart in 1994, vermoedelijke einddatum 2009). Specialisten, bijgestaan door een wetenschappelijke redactieraad, bewerken de correspondentie van Van Gogh tot een wetenschappelijke, geannoteerde editie. In 2001 was het onderzoek voornamelijk gericht op het verzamelen van gegevens ten behoeve van de annotaties. Er werd een groep van circa 200 brieven geannoteerd. Ook werd er voor drie maanden een medewerker aangesteld voor identificatie van de prenten en tijdschriftillustraties uit Van Goghs verzameling, een project dat in 2002 met drie maanden verlengd wordt.

In voorjaar 2002 wordt gestart met de vertaling van de leesteksten en in de zomer van datzelfde jaar wordt naar aanleiding van het onderzoek een tentoonstelling in het Van Gogh Museum georganiseerd: *De noodzaak tot schrijven. De brieven van Vincent van Gogh*. Voorbereidingen voor vertalingen en tentoonstelling vonden al in 2001 plaats. Verder begon in 2001 een voormalig projectmedewerker van het Brievenproject aan de Universiteit Utrecht met een promotieonderzoek naar 'Van Gogh en de Franse taal'. Dit onderzoek wordt gedurende vier jaar deels door het Van Gogh Museum gefinancierd en door een wetenschappelijke medewerker van het museum begeleid.

Van Gogh & Gauguin

Het Van Gogh Museum nam in 2001 deel aan het voorbereidende onderzoek voor de tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin*, die in september 2001 in The Art Institute of Chicago geopend werd. Wetenschappelijke medewerkers van het Van Gogh Museum onderhielden nauwe contacten met de organisatoren van de tentoonstelling en de auteurs van de catalogus, waarvoor zij ook als redacteur optraden.

Journal

In 2001 is de uitgave voorbereid van het zesde deel van het *Van Gogh Museum Journal*, dat in februari 2002 tijdens de tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin* wordt gepresenteerd. Het *Journal* is naar aanleiding van deze tentoonstelling grotendeels gewijd aan het onderzoek naar Van Gogh en Gauguin. Een van de artikelen is een verslag van het kunsthistorisch-technisch onderzoek van Van Goghs *Zonnebloemen* in het Seiji Togo Memorial Yasuda Kasai Museum of Art in Tokio, waarvan de authenticiteit door sommige externe onderzoekers in twijfel werd getrokken. Conservator schilderijen Louis van Tilborgh en hoofdrestaurator Ella Hendriks publiceren hun bevindingen in 'The Tokyo Sunflowers; a genuine repetition by Van Gogh or a Schuffenecker forgery?'.¹

Kasboek

Het onderzoek door een medewerker van de Vincent van Gogh Stichting en een wetenschappelijk medewerker van het museum naar het kasboek, dat Theo van Gogh en zijn vrouw Jo van Gogh-Bonger bijhielden, is in 2001 voortgezet. De resultaten worden medio 2002 in boekvorm gepubliceerd, als achtste deel in de serie *Cahiers Vincent*.

De keuze van Vincent

In 2001 werd verder gewerkt aan de voorbereiding van de tentoonstelling *De keuze van Vincent. De smaak van Vincent van Gogh*, die in 2003 ter ere van Vincent van Goghs 150ste geboortjaar in het Van Gogh Museum wordt georganiseerd. De begeleidende tentoonstellingscatalogus wordt door wetenschappelijk medewerkers samengesteld en geschreven.

De Mayerne-project

Voor een project dat in 2002 van start zal gaan werd in 2001 de fondsen geworven: de stuurgroep De Mayerne besloot een subsidie van € 252.613,- toe te kennen op grond van het ingediende projectvoorstel *The painting materials and technique of Van Gogh*. Dit vierjarige project maakt deel uit van het zogenaamde De Mayerne Program, een prioriteit-onderzoeksprogramma van het Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Voor het project worden verschillende onderzoekers aangetrokken en in samenwerking met onder andere de Universiteit van Amsterdam zal het museum geavanceerd natuurwetenschappelijk onderzoek uitvoeren naar Van Goghs materialen en techniek. Onderzoek in verband met conserveringsproblemen, bijvoorbeeld veroorzaakt door het niet uitharden van bepaalde verfsoorten, krijgt in dit project bijzondere aandacht.

Expertise

Regelmatig voert het Van Gogh Museum expertises uit voor mensen die zich afvragen of een kunstwerk in hun bezit een Van Gogh is. Het betreffende werk wordt dan door medewerkers van het museum aan een onderzoek onderworpen. De hoeveelheid aanvragen voor expertise neemt ieder jaar toe. Van 174 in 1998, 240 in 1999 en 265 in 2000 groeide het aantal in 2001 tot 332. Sommige van deze gevallen vragen veel werk van de betrokken medewerkers. De pers heeft de nodige aandacht voor dit aspect van het museumwerk, wat eveneens veel inspanningen vergt van de afdeling Presentatie.

Bibliotheek en documentatie

Het Van Gogh Museum beschikt over een gespecialiseerde bibliotheek met een omvang van meer dan 24.000 banden. Behalve literatuur over Van Gogh worden boeken en tijdschriften verzameld met betrekking tot de beeldende kunst uit de 19de en vroeg 20ste eeuw. Jaarlijks verwerft de bibliotheek circa 600 tot 1000 hoofdzakelijk nieuwe publicaties, waaronder talrijke tentoonstellingscatalogi en kunstenaarsmonografieën. Het aanschafbeleid van de bibliotheek ligt in het verlengde van het museumbeleid. Het accent ligt op de West-Europese kunst en in het bijzonder de Nederlandse en Franse kunst uit de periode 1830 tot 1920, het tijdvak waarin de meeste kunstwerken uit de collectie van het Van Gogh Museum en Museum Mesdag hun oorsprong vinden. Samen met een met een professionele documentatieafdeling ondersteunt de bibliotheek het onderzoek in het museum. Bibliotheekmaterialen en documentatie kunnen in de leeszaal worden geraadpleegd die voor het publiek toegankelijk is.

2001

In 2001 werden ruim 600 boeken bij de museumbibliotheek ingeschreven. De catalogisering vindt nog altijd plaats in het systeem TINgogh, dat al vanaf 1989 operationeel is. Door problemen met de conversie van de oude TINgoghbestanden kon het nieuwe catalogiseersysteem ADLIB Plus nog niet in gebruik worden genomen. Ook voldeed het nieuwe programma nog niet geheel aan de gestelde eisen inzake de bestandsstructuur.

Standaarden titelbeschrijving

Voor kunstbibliotheken zijn de standaard ISBD-regels voor de titelbeschrijving niet geheel toereikend. Met specifieke informatie, bijvoorbeeld over tentoonstellingen, veilingen (kunst)collecties, periode en stijl, is geen rekening gehouden. Vanwege de groeiende behoefte aan een informatiestandaard richtte bibliothecaris Anita Vriend in maart 2001 een werkgroep op, die zich gaat bezighouden met het ontwikkelen van een platformafhankelijke richtlijn voor de gegevensverwerking, die de bestaande ISBD regels aanvult (de ISBD regels zijn eveneens platformafhankelijk d.w.z. zijn niet gerelateerd aan bepaalde software). Het streven is om zo de samenhang van de dataverwerking te verhogen en de uitwisseling van informatie met andere kunstbibliotheken te optimaliseren. De standaard zal naar verwachting in het voorjaar van 2002 beschikbaar komen en op termijn ook als basis dienen voor een gezamenlijke kunsthistorische database en voor de gezamenlijke catalogisering van kunstbibliotheken.

Verhuizing

Op 11 oktober startte een grote verhuizing van een belangrijk deel van de bibliotheek. Omdat het ruimtegebrek in het boekendepot op Museumplein 4 steeds nijpender werd en de collectie veilingcatalogi om die reden al elders moest worden opgeslagen, werd in augustus in de nieuwe vleugel van het museum een nieuw geklimatiseerd bibliotheekdepot ingericht. De complete bibliotheek van *Arti et Amicitiae* -een verzameling van voornamelijk 19de- en begin 20ste-eeuwse boeken die in 1993 van de Amsterdamse kunstenaarssociëteit werd gekocht- is in de nieuwe depotruimte ondergebracht. De verhuizing van de collectie tijdschriften naar het nieuwe depot moest vanwege de ontdekking van schimmel in het tijdschriftendepot worden uitgesteld. In 2002 zal dit deel van de collectie eerst schimmelvrij worden gemaakt.

Documentatie

De documentatie van de werken in de collectie en van het volledige oeuvre van Van Gogh ging in 2001 gestaag door. Het documenteren van de in 2000 aangekochte collectie Franse prenten uit de periode 1890-1905 - meer dan 800 werken - eiste veel aandacht. Net als in de bibliotheek doet het ruimtegebrek zich in de documentatieruimte sterk voelen.

Restauratie en conservering

De tijd van hoofdrestaurator Ella Hendriks werd in 2001 goeddeels in beslag genomen door onderzoekstaken. Die hielden verband met de bestandscatalogus over Van Goghs schilderijen uit Antwerpen en Parijs, de tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin*, Van Goghs *Zonnebloemen* uit Tokio, de voorbereiding van de publicatie daarover in het *Journal 2001* en de voorbereiding van het De Mayerne-project (zie bij Onderzoek, p. 11-12).

Behandelingen van werken

Verskillende werken uit de vaste collectie van het Van Gogh Museum zijn in 2001 door de restauratieafdeling behandeld, waaronder Vincent van Goghs *Boerin met witte muts* (met aan de achterzijde *Volkstuintje met zonnebloemen te Montmartre*). 22 tekeningen en 7 prenten van Van Gogh werden behandeld door de externe papierrestauratoren Lingbeek en Van Daalen. Gustave Boulangers *Phryne* werd gerestaureerd door de Stichting Restauratieatelier Limburg (SRAL). Sabrina Meloni, stagiaire van hetzelfde instituut, behandelde in het van Gogh Museum *Portret van Thadée Caroline Jaquet* van Edmond Aman-Jean. Twee schilderijen van Odilon Redon, *L'arbre rouge* en *Fleurs dans une coupe* werden bemonsterd door het ICN

voor de analyse de door de kunstenaar gebruikte pigmenten en bindmiddelen. De behandeling van *L'arbre rouge* loopt door in 2002.

Museum Mesdag

Verder werd een aantal werken uit Museum Mesdag onderzocht en behandeld. Van Johannes Bosboom zijn verschillende kerk- en synagoge-interieurs geröntgend door de Röntgentechnische Dienst (RTD). Tevens werden van deze werken verfmonsters ter analyse genomen door Dr. E. Jägers, Bornheim. Er werd een begin gemaakt met de behandeling van de schilderijen.

Het materiaaltechnisch onderzoek aan Jozef Israëls' *Alleen*, dat in 2000 was gestart in het kader van het door het ICN gecoördineerde 19de eeuw-project, werd afgerond. Er werd begonnen met het verwerken van alle gegevens, inclusief die van Israëls-schilderijen uit andere collecties, in een artikel dat in 2003 zal verschijnen.

Het onderzoek van de studie en de uitgewerkte versie van Théodore Rousseau's *La Descente des vaches*, dat ook in 2000 in het kader van het 19de eeuw-project was gestart, werd afgerond met een lezing en publicatie voor een symposium in Londen.

Collectieregistratie

Zwaartepunt binnen de afdeling Registratie vormt de coördinatie van tentoonstellingsprojecten. Deze omvat behalve de registratie van inkomende en uitgaande bruiklenen ook de logistieke organisatie, zoals het regelen van transport. Daarnaast bepalen de coördinatie en organisatie van de uitgaande bruiklenen uit de vaste collectie een belangrijk deel van de activiteiten van deze afdeling. In dat verband brachten de gebeurtenissen van 11 september veel logistieke problemen met zich mee.

Professionalisering

In het afgelopen jaar onderging de afdeling een professionaliseringsproces, waarin onder meer de assistent-registrars werden getraind in projectplanning en –coördinatie. Als gevolg daarvan werden de functieomschrijvingen aangepast en de benamingen gewijzigd: assistent-registrars Martine Kilburn en Sara Verboven werden *registrar* (gekoppeld aan een schaalverhoging) en registrar Aly Noordermeer werd *senior registrar*.

Procedures

De afdeling ging in 2001 verder met het ontwikkelen en implementeren van de benodigde procedures voor bruikleenverkeer, depotbeheer, collectiewisselingen en tentoonstellingsbouw, onderverdeeld in externe en interne procedures. Een deel van deze procedures, zoals in- en uitgaand bruikleenverkeer, is geïntegreerd in de Collectie Registratie Database.

Collectie Registratie Database

Deze database, een Windows 2000-toepassing, bevat een collectiemodule en een bruikleenmodule, met gegevens van werken uit de vaste collectie, bruiklenen en werken die tijdelijk (bijvoorbeeld voor expertise) in het Van Gogh Museum verblijven. In 2001 bevond de ontwikkeling van de collectiedatabase zich in fase 2. Deze betrof onder meer de gefaseerde data-invoer volgens het in 1998 opgestelde databasewerkplan. Zo kon de invoer van de 800 Nabis-prints, die in 2000 waren aangekocht, worden afgerond. Daarnaast werd de digitale beeldbank verder opgebouwd. In de database zijn nu circa 4.000 afbeeldingen beschikbaar. Ook werd de zogenaamde 2^e fase-gebruikersgroep geïnstrueerd, bestaande uit medewerkers van de afdelingen Collecties en Presentatie, die nu de database kunnen raadplegen. Tenslotte is in 2001 gewerkt aan het ontwerp van een aparte module, de Tentoonstellingsdatabase,

waarin de uitgaande bruiklenen kunnen worden geregistreerd. Deze zal naar verwachting medio 2002 operationeel worden.

3. TENTOONSTELLINGEN

Ieder jaar verzorgt het Van Gogh Museum circa zes tentoonstellingen, naast een aantal kleinere presentaties. Veel van de exposities zijn het resultaat van internationale samenwerking en bevatten bruiklenen uit alle delen van de wereld. De tentoonstellingen gaan elk vergezeld van een catalogus die de stand van wetenschap weergeeft. Tentoonstelling en publicatie presenteren het onderwerp in een levendige, toegankelijke stijl, die een breed publiek aanspreekt. Ten behoeve van het nationale en lokale publiek worden de exposities ondersteund door een gevarieerd programma van educatieve begeleiding en evenementen.

Licht!

Op 11 februari 2001 eindigde de tentoonstelling *Licht! Het industriële tijdperk, 1750-1900: kunst en wetenschap, technologie en samenleving* (zie jaarverslag 2000, p. 6) om vervolgens naar het Carnegie Museum of Art in Pittsburgh te reizen. Daar was de expositie *Light!* met circa 160.000 mensen de best bezochte tentoonstelling in dit museum ooit. Ook slaagde *Light!* erin om enkele eervolle vermeldingen in de wacht te slepen. Zo werd de door de TBWA/e-Company vormgegeven tentoonstellingswebsite finalist bij de London International Advertising Awards en de catalogus haalde de laatste vier van de Alfred Barr Jr. Award for Museum Scholarship of the Year.

Impressionisme

De volgende expositie – *Impressionisme: de vrijheid van de losse toets, 1860-1890* - was een samenwerkingsproject van drie musea: het Sterling and Francine Clark Art Institute in Williamstown, Massachusetts, de National Gallery in Londen en het Van Gogh Museum. Na Londen was Amsterdam tweede *venue* (2 maart t/m 20 mei). Gastconservator Richard J. Brettell bracht met een fraaie keuze van bekende en minder bekende werken van Manet, Monet, Degas, Camille Pissarro, Lucien Pissarro, Morisot, Renoir en Van Gogh het revolutionaire aspect van de impressionistische manier van schilderen in beeld. De frisse blik van de impressionisten inspireerde ook Studio Roozen bij de inrichting van de tentoonstelling en hun keuze voor felle achtergrondkleuren. *Impressionisme* werd door 280.000 mensen bezocht.

F. Holland Day

Eveneens met twee partners werd van 20 april t/m 24 juni *F. Holland Day: fotograaf van het Symbolisme* georganiseerd. Initiatiefnemer was dit keer het Van Gogh Museum, maar het Museum of Fine Arts in Boston was eerste *venue*. Na Amsterdam reisde de tentoonstelling door naar het Museum Villa Stuck in München. Een team van experts, waaronder gastconservator Pam Roberts van de Royal Photographic Society in Bath, maakte de selectie onder begeleiding van tentoonstellingsconservator Edwin Becker en droeg bij aan de catalogus. Het was de eerste tentoonstelling van deze invloedrijke Amerikaanse fotograaf uit de kring van Steichen, Stieglitz en de Photo Secession. De catalogus, vormgegeven door Tessa van der Waals, werd geselecteerd als een van de best verzorgde boeken van 2000 in de afdeling gelegenheidspublicaties.

Signac

Het retrospectief van *Paul Signac*, van 15 juni t/m 9 september, was een samenwerking van het Van Gogh Museum met de Réunion des musées nationaux/Musée d'Orsay in Parijs en het New York Metropolitan Museum of Art. Directeur John Leighton schreef het inleidende biografische essay voor de catalogus. Deze eerste overzichtstentoonstelling van Signac, meester van het Neo-Impressionisme en vriend van Vincent van Gogh, trok ruim 246.000 mensen.

Tekeningen Van Gogh

Van 28 september 2001 t/m 6 januari 2002 werd deel drie van de reeks Van Gogh-tekeningen uit eigen bezit getoond: *Vincent van Gogh tekeningen: Antwerpen & Parijs, 1885-1888*. De tentoonstelling werd ook deze keer begeleid door de publicatie van een bestandscatalogus, samengesteld door conservator tekeningen Marije Vellekoop en hoofd Collecties Sjaar van Heugten. Enkele bruiklenen uit de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen en het Musée Toulouse-Lautrec in Albi verrijkten de presentatie die, op acht tekeningen na, het gehele bekende oeuvre van de kunstenaar uit deze periode toonde. Het publiek kon kennis nemen van Van Goghs pogingen om zich academisch te scholen en van zijn eerste contacten met het Impressionisme in Parijs.

De foto en de Amerikaanse Droom

Tegelijkertijd werd de tentoonstelling *De foto en de Amerikaanse Droom, 1840-1940* gepresenteerd. De foto's waren alle afkomstig uit de collectie van Stephen White, die samen met het Hoofd Presentatie Andreas Blühm de selectie maakte en de catalogus schreef. Het voorwoord was van de hand van voormalig president Bill Clinton. De keuze van de veelal nooit eerder gepubliceerde foto's werd niet alleen bepaald door de kwaliteit van de afdrukken of de bekendheid van de fotografen, maar vooral ook door hun waarde als bron voor de rol van de fotografie bij de natievorming van de Verenigde Staten. De Tentoonstellingsvleugel werd gedurende de tentoonstellingen *Vincent van Gogh tekeningen* en *De foto en de Amerikaanse Droom* door circa 195.000 mensen bezocht.

Prentenkabinet

Het Prentenkabinet in het Rietveldgebouw is met zijn gedempte belichting speciaal geschikt voor het tonen van werken op papier. In wisselende presentaties worden hier kwetsbare werken uit de vaste collectie van het museum getoond. De tekeningen, prenten, foto's en illustraties vormen vaak een toelichting op thema's in de permanente collectie.

In 2001 verzorgde de afdeling Collecties twee kleinere presentaties van werken op papier. *Kunstenaarsportretten* toonde prenten en tekeningen met het gelijknamige onderwerp; kunstenaarsportretten vormen een zwaartepunt in de grafiekcollectie van het museum. *De 19de-eeuwse Salon* -gepresenteerd in twee delen- vormde een selectie uit 134 bladen uit Franse tijdschriften, die het museum in 2000 verwierf. De vaak karikaturale prenten en illustraties gaven een indruk van de eigentijdse kritiek op de Parijse Salons en hun publiek.

Voor een volledig overzicht van de tentoonstellingen in 2001 zie bijlage V.

Voor een overzicht van de publicaties zie bijlage VI.

4. EDUCATIE EN PUBLIEKSERVICE

Het Van Gogh Museum hecht veel belang aan educatie. Een van de speerpunten van het museum vormt het ontwikkelen van een educatief aanbod dat beantwoordt aan de behoeften van een breed publiek. Daarnaast ligt het accent op de ontwikkeling van een boeiend en stimulerend programma voor scholen. De afdeling Educatie en Publiekservice verzorgt in dit verband het materiaal, de activiteiten en de evenementen. Voor zowel de vaste presentatie als voor wisselende tentoonstellingen biedt de afdeling educatieve begeleiding in de vorm van zaalteksten en labels, audiotours en onderwijsmateriaal. Er worden lezingen en andere publieksevenementen georganiseerd. Ieder jaar levert de afdeling drie *Bulletins*, het publieksmagazine dat informeert over onder meer tijdelijke tentoonstellingen, publicaties en evenementen in het Van Gogh Museum. Ook is de afdeling verantwoordelijk voor de presentatie van het museum op het Internet.

2001

In 2001 werd Berber Vinckemöller als vaste medewerker voor het onderwijs aangesteld. De extra aandacht voor de scholen wierp zijn vruchten af: in 2001 steeg het schoolbezoek licht in vergelijking met het jaar ervoor. Voor de uitbreiding van de Collectie op het Internet kwam een tijdelijke medewerker de afdeling versterken. Om dit extra personeel te kunnen huisvesten, verhuisde de afdeling in de herfst naar een eigen etage in het kantoren pand aan de Paulus Potterstraat 32.

Onderwijs

Subsidie VMBO

De Gemeente Amsterdam en het ministerie van OC&W kenden in 2001 een subsidie van fl.1.600.000,- toe aan het Rijksmuseum, Stedelijk Museum, Amsterdams Historisch Museum en het Van Gogh Museum. De subsidie, verdeeld over de periode 2001-2004, is bedoeld om de vier musea gezamenlijk een educatief project te laten ontwikkelen voor het Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs (VMBO). In augustus 2001 formuleerden de deelnemende musea hiertoe een projectplan en in november ging het VMBO-project officieel van start. Er werden twee projectcoördinatoren aangesteld en gehuisvest in het Van Gogh Museum. De inhoud van het project komt tot stand in nauw overleg met docenten en externe adviesbureaus. Het streven is om de scholen op die manier zoveel mogelijk 'maatwerk' te leveren.

AMOVE

Een ander nieuw onderwijsproject is AMOVE: een samenwerking tussen zeven instellingen voor het vak CKV van het voortgezet onderwijs. Toneelgroep Amsterdam, theater Carré, Het Muziektheater, het Concertgebouw, het Stedelijk Museum, het Rijksmuseum en het Van Gogh Museum presenteerden op 8 oktober op een speciaal daarvoor georganiseerde dag hun CKV-materiaal aan docenten. Het doel van deze dag was om docenten een goed en overzichtelijk beeld te geven van de mogelijkheden die 'cultureel Amsterdam' het onderwijs voor het vak CKV kan bieden. Gezien de reacties was de dag geslaagd en de deelnemende instellingen beraden zich dan ook op verdere stappen in hun samenwerking.

Tentoonstellingen

De afdeling Educatie van het Van Gogh Museum ontwikkelde voor het vak CKV een onderzoekskaart bij de tentoonstelling *De foto en de Amerikaanse Droom*. Ook werd bij deze tentoonstelling een speurtocht voor kinderen verzorgd.

Bij de tentoonstelling *Licht!* ontwikkelde de afdeling in samenwerking met Stichting Kunstweb in 2000 lesmateriaal voor het voortgezet onderwijs. In de eerste weken van 2001 kwamen 25 schoolklassen voor een rondleiding naar de tentoonstelling, die ze met behulp van het lesmateriaal op school hadden voorbereid.

Bij de expositie *Impressionisme* maakte Educatie een informatieve krant voor de basisvorming van het voortgezet onderwijs, die de leerlingen voorbereidde op een bezoek aan de tentoonstelling. Bij de voorbereiding hoorde ook het bezoek van een museumdocent van het Van Gogh Museum. Zo'n 45 scholen maakten hiervan gebruik en bezochten vervolgens de expositie.

Theatrale rondleiding

Na een succesvolle try-out in 2000 ging in 2001 de theatrale rondleiding voor groep 3 en 4 van het basisonderwijs in 2001 van start (zie jaarverslag 2000, p. 11). Voor zo'n rondleiding bereidt een museumdocent de leerlingen op school voor op een bezoek aan het museum en laat hen kennismaken met Vincent van Gogh en zijn tijdgenoten. Na de les bezoekt de klas het museum, waar ze worden rondgeleid door een actrice in de rol van Augusta van Dongen (de vrouw van kunstenaar Kees van Dongen) en kennismaken met het Van Gogh Museum en de collectie. De theatrale rondleiding was vanaf de eerste reeks, voorjaar 2001, een groot succes. Er waren aanzienlijk meer aanmeldingen dan konden worden gehonoreerd, zodat een reservelijst moest worden aangelegd. Voor de herhalingsreeks na de zomervakantie hoefde dan ook niet opnieuw reclame te worden gemaakt. Na de tweede reeks vormde zich voor 2002 alweer een nieuwe wachtlijst.

Een kijkje achter de schermen

In samenwerking met het ICN organiseerde de afdeling Educatie op 23 mei en 13 juni een kijkje achter de schermen voor VMBO-leerlingen van de Sweelinck Scholengemeenschap. De leerlingen brachten hun bezoek in het kader van een onderzoek voor staatssecretaris Rick van der Ploeg, over hun bevindingen in culturele instellingen. Wegens het succes van hun rapportage wordt deze voortgezet in 2002 en zullen de 'ambassadeurs van het VMBO' ook volgend jaar het museum aandoen.

IMC-weekendschool

IMC-weekendschool is een instelling waar kinderen van 10 tot en met 13 jaar uit Amsterdam Zuid-Oost gedurende een jaar op zondag onderwijs krijgen. Het doel van de weekendschool is om deze kinderen door beroepsgerichte lessen een breder toekomstbeeld te geven. Het Van Gogh Museum levert hieraan sinds 1999 op vrijwillige basis een bijdrage, die bestaat uit het geven van een les op school en een bezoek van de leerlingen aan het Van Gogh Museum. Op deze manier kunnen jongeren uit de Bijlmer kennismaken met het fenomeen 'museum'.

Kunstkijkuren

Ook werkte het Van Gogh Museum in 2001 weer mee aan de Amsterdamse Kunstkijkuren. 460 groepen leerlingen uit groep 8 van de basisschool bezochten het museum onder leiding van museumdocenten van het Bureau Servicetaken Onderwijs. Daarnaast vond op 30 maart de jaarlijks Kunstschooldag plaats in Amsterdam. Alle Amsterdamse basisscholen kunnen groep 8 laten deelnemen aan dit evenement. In het Van Gogh Museum kregen de leerlingen onder begeleiding van museumdocenten een rondleiding.

NOT

Van 23 t/m 27 januari was de afdeling aanwezig op de Nationale Onderwijstentoonstelling (NOT), waar het onderwijsaanbod voor het eerst in een eigen stand aan docenten uit het basis- en voortgezet onderwijs werd gepresenteerd. Speciaal voor de beurs werd een boekje gepubliceerd waarin het complete onderwijsaanbod is opgenomen.

Reacties

Het museum krijgt dagelijks post van kinderen die zich na een bezoek aan het museum en na het maken van de Van Gogh-speurtocht hebben laten inspireren door Vincent van Gogh. Hun 'kunstwerken' (tekeningen en schilderijen en poëzie) kregen in het najaar van 2001 tijdelijk een plaats in de educatieve wisselvitrine in het Rietveldgebouw.

Knutselhoek

Gedurende een aantal maanden in 2001 bood het museum kinderen de mogelijkheid in de weekenden -na het bezoeken van de tentoonstelling- te knutselen onder begeleiding van een museumdocent. Naar aanleiding van onder meer de zelfportretten van Van Gogh gaan kinderen zelf aan de slag. Van de knutselhoek werd intensief gebruik gemaakt. Vanaf juli 2002 zullen de knutselactiviteiten structureel worden voortgezet.

Evenementen

Begeleiding van tentoonstellingen

Bij *Impressionisme* gaf de samensteller en auteur van de catalogus Richard Brettell in een audiotour een toelichting op zijn favoriete werken. Ook bij *De foto en de Amerikaanse Droom* werd een bijzondere audiotour samengesteld, ingesproken door Stephen White, eigenaar van de fotocollectie en medesamensteller van de expositie. Ook organiseerde de afdeling een symposium in samenwerking met de Amerikaanse Ambassade in Den Haag en de Netherlands American Studies Association. Zo'n 100 belangstellenden bezochten deze studiedag, waar de thema's Amerikaanse fotografie en Amerikaanse geschiedenis centraal stonden. Sprekers waren onder meer Mick Gidley (University of Leeds), Geoffrey Batchen (University of New Mexico), Rob Kroes (Universiteit van Amsterdam), Marja Roholl (Erasmus Universiteit) en Alan Trachtenberg (Yale University).

Bij *De tekeningen van Vincent van Gogh 1883-1885* werd een bijeenkomst voor Paroollezers voorbereid. Op 14 december kwamen zo'n 70 mensen luisteren naar lezingen en discussie over het tekenonderwijs in de tijd van Van Gogh en het huidige tekenonderwijs. De middag werd georganiseerd in samenwerking met studenten van de kunstacademie AKI in Enschede. Sprekers waren deze middag Lise Haller-Bagessen, docent aan de AKI, de kunstenaar Holger Bunk, docent tekenen aan de Kunstacademie te Stuttgart, en Marije Vellekoop, conservator tekeningen van het Van Gogh Museum.

Paroollezing

Op 2 februari organiseerden de afdeling Educatie en Publieksservice in samenwerking met Het Parool een lezing door de Britse kunstenaar David Hockney, die zijn theorieën over het gebruik van optische instrumenten in de kunst toelichtte. Een meer dan uitverkochte zaal luisterde naar zijn inspirerende verhaal en de discussie na afloop.

Museumnacht

Op zaterdag 10 november vond voor de tweede keer de Amsterdamse Museumnacht plaats. Ook het Van Gogh Museum deed mee en bleef geopend tot 02.00 uur 's nachts. Voor de

evenementen tijdens deze avond had de afdeling Educatie en Publiekservice zich laten inspireren door de tentoonstelling *De foto en de Amerikaanse Droom*. Ruim 6000 bezoekers bezochten het museum, waar ze konden luisteren naar big band *The Beau Hunks*, die Amerikaanse muziek speelde uit de periode 1920-1940. Elders in het museum was een bioscoop ingericht met films uit deze periode en er waren acteurs aanwezig die het publiek in gepaste kleding met zang en dans welkom heetten.

Van Gogh & Gauguin

Vanaf medio 2001 werd er achter de schermen hard gewerkt aan de voorbereiding van de tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin* (9 februari - 2 juni 2002). Al in september lanceerde de afdeling een speciale tentoonstellingswebsite: www.vangoghgauguin.com (zie hieronder bij Internet).

Internet

Op het gebied van Internet werden in 2001 twee grote projecten gestart en afgerond: de *on-line* museumwinkel en de *Van Gogh & Gauguin*-website. Beide projecten moesten klaar zijn bij de opening in september van de tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin* in The Art Institute of Chicago. De projecten kwamen tot stand door een samenwerking tussen Daniel Erasmus (DTN), ontwerp bureau [SQR] en respectievelijk BV 't Lanthuys (voor de webwinkel, zie hiervoor het jaarverslag van BV 't Lanthuys) en de afdeling Educatie (voor de tentoonstellingswebsite).

Website Van Gogh & Gauguin

De *Van Gogh & Gauguin*-tentoonstellingswebsite (www.vangoghgauguin.com) bestaat uit een HTML-site met praktische informatie voor bezoekers en achtergrondinformatie over de samenwerking tussen Van Gogh en Gauguin, hun schildertechniek en de *Zonnebloemen*. Daarnaast is er de Experience, een lineair verhaal van tekst, beeld, beweging en geluid met veel interactieve 'uitstapjes'. De bezoeker ervaart in deze Flash-toepassing de afwisselende gevoelens van vriendschap en irritatie, verwachting en teleurstelling die tussen de twee kunstenaars ontstonden. Op het gebied van (museum)websites is de Experience een geheel nieuw, experimenteel concept.

www.vangoghmuseum.nl

Het bezoek aan de algemene Van Gogh Museumwebsite (www.vangoghmuseum.nl) is in 2001 overigens vrijwel verdubbeld: van gemiddeld zo'n 1.000 bezoekers per dag in januari tot zo'n 1.800 per dag in de laatste maanden van het jaar.

De rol van Internet in de informatievoorziening van het museum is duidelijk groeiende. Uit het publieksonderzoek (zie ook p. 20) blijkt dat een aanzienlijk deel van de bezoekers het museum en de tentoonstellingen kent via Internet. Een voorbeeld waaruit blijkt dat de museumwebsite taken op het gebied van informatieverzorging overneemt, vormt de lancering van de Beeldbank door de afdeling Voorlichting van het museum. Hier kunnen journalisten met een toegangscode digitaal beeldmateriaal downloaden. Van deze faciliteit, die de afdeling Voorlichting kosten en werk bespaart, wordt door journalisten veel gebruik gemaakt.

Uitbreiding

Tenslotte werd dit jaar een uitbreiding van de Van Gogh Museum-website voorbereid. Voor de uitbreiding van de sector Collectie, die in het voorjaar van 2002 online gaat, werden meer dan 30 nieuwe informatieve teksten over kunstwerken van Van Goghs tijdgenoten

geschreven. Daarnaast werd gewerkt aan de Architectuursite, gewijd aan de gebouwen van het Van Gogh Museum, die eveneens begin 2002 op het Internet te zien zal zijn.

Overige activiteiten

Publieksonderzoek

Zoals gebruikelijk coördineerde de afdeling in 2001 het publieksonderzoek, dat sinds 1993 wordt uitgevoerd door de afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek van het Economisch en Sociaal Instituut van de Vrije Universiteit te Amsterdam. Zo'n 1.200 mensen werden in het museum geïnterviewd. Duidelijk werd dat in de periode vóór 11 september het aantal buitenlandse bezoekers, met name uit Amerika, Canada en Groot-Brittannië, was toegenomen, terwijl het aantal Nederlandse bezoekers procentueel lager was dan het jaar ervoor. Het Van Gogh Museum trekt een steeds jonger publiek: de gemiddelde leeftijd daalde van 36 naar 34 jaar. De meeste bezoekers zijn tussen de 20 en 30 jaar oud en slechts zo'n 15 % is ouder dan 50 jaar. De respondenten besloten meestal om het museum te bezoeken naar aanleiding van mond-op-mondreclame of een reisgids. Opvallend is na televisie en recensies in papieren media nu ook het belang van Internet voor de bekendheid van het museum. Overigens beoordeelde het merendeel van de respondenten het Van Gogh Museum als gezellig en bezoekersvriendelijk.

Bulletin

In 2001 vond op de afdeling een evaluatie van het *Bulletin* plaats, waaruit de conclusie volgde dat het tijdschrift in 2002 in een andere vorm zal worden voortgezet. Het is de bedoeling dat dit nieuwe publieksmagazine een breder publiek aanspreekt én bereikt.

5. VOORLICHTING, PR EN FONDSSENWERVING

Voorlichting

Het verzorgen van publiciteit voor tentoonstellingen en evenementen in het Van Gogh Museum is een belangrijke bezigheid van de afdeling Voorlichting. Daarnaast heeft de afdeling een verantwoordelijke taak in het reageren op en inlichten van pers en publiek. De aandacht in de media voor Vincent van Gogh en het Van Gogh Museum neemt nog steeds toe. De druk van buitenaf op de afdeling Voorlichting is groot, niet alleen in verband met georganiseerde evenementen als tentoonstellingen, maar ook bijvoorbeeld inzake authenticiteitskwesities.

Monet

In februari verwierf het Van Gogh Museum twee schilderijen van Claude Monet (zie p. 8). De unieke financiering van de aankoop, een combinatie van privé- en overheidsfinanciering, en de toegevoegde waarde van de schilderijen voor het Nederlands openbaar kunstbezit leverden veel mediabelangstelling op. Alle landelijke dagbladen en televisiejournaals deden uitgebreid verslag van dit evenement.

Impressionisme

De persvoorbezigting van de *Impressionisme*-tentoonstelling werd druk bezocht. De media besteedde niet alleen veel aandacht aan de hoge kwaliteit van de kunstwerken, maar ook aan de opvallende inrichting met felle achtergrondkleuren van Studio Roozen.

Foto's en tekeningen

Met het Rijksmuseum, dat gedurende dezelfde periode als de *F. Holland Day*-expositie een fototentoonstelling organiseerde over de collectie van Manfred Heiting, werd hiervoor gezamenlijk publiciteit gemaakt en geadverteerd in diverse fotobladen. Eind september openden *Vincent van Gogh Tekeningen, Antwerpen en Parijs* en *De foto en de Amerikaanse Droom, 1840-1940*. Het uiteenlopende karakter van de twee exposities trok de aandacht van vele verslaggevers. Hierdoor konden beide exposities rekenen op een goede *exposure* in diverse binnen- en buitenlandse media. Daarnaast zorgden de terroristische aanslagen in New York en Washington op 11 september –onbedoeld- voor veel extra media-aandacht voor *De foto en de Amerikaanse Droom*.

Van Gogh & Gauguin

Algemeen stond 2001 in het teken van de voorbereiding van de grote *Van Gogh & Gauguin*-tentoonstelling. In verband met het *blockbuster*-karakter van de expositie startte de internationale perscampagne voor dit project al in juni.

Tijdens de zomer was het Van Gogh Museum vertegenwoordigd op een perslunch in de Nederlandse ambassade te Parijs. In september reisde een delegatie van het museum naar Amerika voor de opening van de tentoonstelling in The Art Institute of Chicago. Een selecte groep kunstrecensenten van de belangrijkste Nederlandse media was door het museum uitgenodigd om het evenement in Chicago bij te wonen. Door de dramatische gebeurtenissen van 11 september werden zowel de persconferentie en -bezigting als het avondfeest afgelast. Gedurende de periode september-december zijn in samenwerking met de buitenkantoren van Toerisme Recreatie Nederland (TRM) persconferenties georganiseerd in Spanje (Madrid), Italië (Rome en Milaan), de Verenigde Staten (New York) en Duitsland (Keulen). Speciaal voor *Van Gogh & Gauguin* werd voor journalisten een digitale beeldbank via het Internet in het leven geroepen (zie p. 19).

PR en Fondsenwerving

Het Van Gogh Museum onderhoudt en ontwikkelt een uitgebreid netwerk van relaties in Amsterdam, Nederland en in het buitenland, variërend van de internationale wetenschappelijke gemeenschap tot verzamelaars, museumcollega's en begunstigers. Ook in 2001 ontving het museum speciale gasten van over de hele wereld en organiseerde verscheidene evenementen voor zijn relaties, waaronder privé-bezichtiging van tentoonstellingen. Verder richtten de activiteiten van het museum op het gebied van PR zich in 2001 vooral op fondsenwerving. In verband met het genereren van meer inkomsten, een van de speerpunten in het beleid van het museum, wordt de rol van sponsoring steeds belangrijker. Daartoe ontwikkelde het Van Gogh Museum in 2001 een sponsorstrategie.

Sponsorplan

Voor de periode 2001-2005 werd een sponsorplan opgesteld, met daarin een concrete invulling van tentoonstellingen en evenementen voor de komende jaren en een beleidskader waarin deze activiteiten plaatsvinden. Op basis van dit plan is een aantal bedrijven benaderd. Na de gebeurtenissen van 11 september zijn de budgetten echter tijdelijk 'bevroren', waardoor het niet mogelijk was om in 2001 tot meer concrete sponsorafspraken te komen.

Aankoop Monets

De twee eerder genoemde schilderijen van Monet verwierf het museum door een bijzondere financiering. Dankzij de financiële steun van de Nederlandse Sponsor Loterij, de Stichting Nationaal Fonds Kunstbezit, de Vereniging Rembrandt (mede dankzij het Prins Bernhard Cultuurfonds en een gift van VNU), het Ministerie van OCenW, de Mondriaan Stichting, het VSB Fonds, de Vincent van Gogh Stichting én de donatie van de Stichting Nationaal Fonds Kunstbezit konden de unieke Monets worden aangekocht. De donatie van het Nationaal Fonds Kunstbezit werd mede mogelijk gemaakt door bijdragen van Philips Electronics, Shell, Unilever, ABN AMRO, ING, Fortis en Heineken.

SponsorBingo Loterij

Verder is in 2001 voor de Nederlandse Sponsor Loterij (nu SponsorBingo Loterij) een communicatieplan opgesteld dat op allerlei fronten is uitgewerkt. Hierin is het complete perstraject opgenomen dat in Van Gogh Museum aflegt, wanneer met steun van de SponsorBingo Loterij een schilderij is aangekocht. De Monet-aankoop werd geheel volgens dit communicatieplan afgehandeld, wat de SponsorBingo Loterij veel persaandacht opleverde.

Van Gogh & Gauguin

Ten behoeve van de tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin* werd een uitgebreid sponsorcontract met ABN AMRO opgesteld, aangevuld met de communicatieplannen van beide partijen. Ook het contract met Viacom Outdoor, eveneens voor deze tentoonstelling, werd dit jaar gesloten. Verder werden voor *Van Gogh & Gauguin* afspraken gemaakt met andere partners, waaronder instanties als TRN, Amsterdam Tourist Board (ATB), Amsterdams Uit Buro (AUB) en Economische Zaken van de Gemeente Amsterdam.

6. PERSONEEL EN ORGANISATIE

Het Van Gogh Museum heeft als werkgever een bijzonder positieve uitstraling, zo blijkt uit de overweldigende respons op advertenties en het aantal open sollicitaties dat bijna dagelijks zijn weg vindt naar de afdeling Personeel en Organisatie. Op het gebied van arbeidsvoorwaarden heeft het museum het nodige te bieden en is daarmee in staat om geschikte kandidaten aan zich te binden. In lijn met de doelstelling van het museum, het optimaliseren van de interne organisatie, vormde werving en selectie in 2001 een belangrijke activiteit voor de afdeling P&O. Als gevolg van de toenemende vraag vanuit het publiek groeide de organisatie. Niet alleen het aantal medewerkers nam toe, maar ook de differentiatie en professionaliteit. Zo creëerde het museum nieuwe functies voor verschillende specialistische taken.

Vervulling van vacatures

In februari 2001 startte een nieuwe Zakelijk Directeur. Ook slaagde de organisatie erin om voor de nieuwe functie van Hoofd Informatie, Communicatie en Telecom een geschikte kandidaat aan te trekken, die in februari 2002 zal beginnen. De garderobe wordt sinds eind 2001 weer bemand door vaste medewerkers in plaats van door uitzendkrachten, de afdeling Beveiliging is uitgebreid met enkele beveiligingsmedewerkers en een stafmedewerker en de afdeling Collecties heeft er een nieuwe wetenschappelijk medewerker bij. Ten behoeve van de tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin* is door de afdeling Presentatie tijdelijk extra personeel aangetrokken op het gebied van voorlichting, PR, sponsorwerving, marketing, educatie en publieksservice. Ook de afdeling Collecties had voor haar projecten tijdelijk de beschikking over extra personeel. Daarnaast zijn in 2001 de reeds bestaande vacatures van Hoofd Financiële Administratie en Hoofd Personeel & Organisatie vervuld.

De oprichting van de dochteronderneming Van Gogh Museum Enterprises leidde ertoe dat 13 medewerkers het Van Gogh Museum hebben verlaten en per 1 juli 2001 in dienst zijn getreden bij de nieuwe BV.

Secundaire voorwaarden

De gestaag groeiende organisatie heeft de behoefte aan kantooruimte doen toenemen. Door de huur van een derde verdieping aan de Paulus Potterstraat 32 is voorlopig weer voorzien in de behoefte.

In het kader van de optimalisering van de arbeidsvoorwaarden werd begin 2001 de regeling voor het woon-werkverkeer ingesteld. De kosten voor het reizen met het openbaar vervoer worden geheel vergoed door de werkgever en als het woon-werkverkeer voor een deel per fiets wordt afgelegd, kan een medewerker een beroep doen op de regeling *Fiets voor niets*, die onder bepaalde voorwaarden een gratis fiets oplevert.

Voor de afdelingen Facilitaire Dienst (kassa en garderobe) en Beveiliging zijn de functies opnieuw gewaardeerd en een salarisgroep hoger ingeschaald. Ook is voor deze afdelingen besloten tot de aanschaf van een nieuw uniform.

Arbeidsomstandigheden

Het kantoormeubilair is in 2001 voor zo'n 60 % vervangen door nieuw meubilair dat op alle fronten voldoet aan Arbo-normeringen. Met de ingebruikname van de *flatscreen* is tevens de beeldschermtachograaf in de organisatie geïntroduceerd. De beeldschermtachograaf is een hulpmiddel om RSI-klachten te voorkomen dan wel te beperken. Verder werd de receptiebalie verbouwd en wordt ook hiermee nu beter voldaan aan Arbo-normeringen inzake werkplekken.

Een aantal medewerkers van de afdelingen Facilitaire Dienst en van Beveiliging kreeg van de veiligheidskundige van de Arbo-dienst een uitgebreide voorlichting/instructie over veilig werken. Met betrekking tot het Arbo-beleid werd een aanzet gemaakt tot een beleidsplan en een Arbo-zorgsysteem.

Tenslotte werd in het museum aan het einde van het jaar een speciale rookruimte gerealiseerd, die de rokers in staat stelt droog en warm in hun nicotinebehoefte te voorzien.

Interne communicatie

In 2001 werd 40% van de computers vervangen. Verder is een plan opgesteld om te gaan voorzien in de mogelijkheid van telewerken (de ‘thuiswerkplek’).

Er is geïnvesteerd in het draadloze telefoonsysteem voor binnen het museum, waardoor de kwaliteit en de mogelijkheden aanmerkelijk zijn verbeterd. Tevens is het systeem voorzien van noodstroom. Het aantal gebruikers is in 2001 weer toegenomen, evenals het aantal gebruikers van mobiele telefoons (GSM).

Op alle secretariaten is het postregistratiesysteem Decos geïnstalleerd. Dit systeem maakt het mogelijk dat de secretariaten onderling elkaars postboeken kunnen inzien, wat een belangrijke ondersteuning kan zijn bij het opvangen van afwezigheid.

Zie ook de bijlagen VIII (Organigram) en IX (Medewerkers)

7. MUSEUM MESDAG

Het Van Gogh Museum beheert sinds 1990 ook het Museum Mesdag in Den Haag. De collectie van dit museum werd in de vorige eeuw gevormd door de kunstenaar en kunstverzamelaar Hendrik Willem Mesdag en zijn echtgenote Sientje van Houten. Het museum beoogt het woonhuis/museum inclusief de werken te behouden en te beheren ten behoeve van het publiek en uitdrukking te geven aan het unieke karakter van de collectie in zijn bijzondere omgeving.

Doelstellingen voor de periode 2001-2004

- Meer bekendheid en publiek genereren voor Museum Mesdag
- Collectie ontsluiten voor publiek en wetenschap
- Nastreven van meer financiële onafhankelijkheid

Om deze doelstellingen te bewerkstelligen zijn voor de periode 2001-2004 diverse activiteiten gepland. Voor het genereren van publiek en bekendheid zijn dat het organiseren van presentaties en nevenactiviteiten, het ontwikkelen van een educatief beleid en een actief persbeleid, het samenwerken met andere musea en het ontwikkelen van een meer op service gerichte horecagelegenheid. Het ontsluiten van de Collectie zal gebeuren door het verzorgen van publicaties bij tentoonstellingen, het presenteren en uitbreiden van de vaste collectie en het samenwerken met universiteiten en hogescholen. Meer financiële onafhankelijkheid moet worden bereikt door het aantrekken van sponsors en vrienden en het ontwikkelen van commerciële activiteiten, zoals avondontvangsten en zaalverhuur.

2001: een overzicht

Met de benoeming van een conservator/manager Maartje de Haan ging per 1 mei het nieuwe beleid in Museum Mesdag van start. Ten behoeve van de geplande wisselende tentoonstellingen werden drie zalen aangepast, waar in 2001 een drietal exposities plaatsvond. De koffiëcorner annex winkel werd verbouwd tot een theesalon met leestafel. Verder startte een reeks van activiteiten voor kinderen en volwassenen. Er werd een begin gemaakt met een actief persbeleid, onder meer door *free publicity*. Dit alles resulteerde in een spectaculaire stijging van het aantal bezoekers met ruim 60 %: van 6313 in 2000 naar 10.540 in 2001.

Toekomstverwachtingen

Gezien het succes zal dit beleid in 2002 worden voortgezet en zullen de (publieks)activiteiten verder worden uitgebreid. Hierbij wordt de verwachting van 10.000 bezoekers gehandhaafd. Het streven is om 15.000 bezoekers per jaar te trekken in 2004. Het nieuwe communicatieplan, dat voorziet in beleid op het gebied van pers, marketing, promotie, sponsoring en commerciële activiteiten, zal in dit proces een belangrijke rol vervullen.

MUSEUM MESDAG: VASTE COLLECTIE

Het karakter van het Museum Mesdag is bepaald door zijn oprichter H.W. Mesdag. De verzameling omvat in hoofdzaak Franse en Nederlandse schilderijen uit de periode van circa 1830 tot 1900, alsmede een uitgelezen collectie decoratieve kunst. De werken op papier van het Museum Mesdag -meest tekeningen van de Barbizon School- zijn ondergebracht in het Van Gogh Museum.

Collectiebeheer

De collectie van Museum Mesdag is in 2001 voor de periode van minimaal twee jaar uitgebreid met een langdurig bruikleen, een schilderij van Albert Roelofs getiteld *Portret van Jo Roelofs-Reeser*.

Zie voor bruikleenverkeer uit de collectie van Museum Mesdag bijlage IV.

Bibliotheek en Documentatie

Het Museum Mesdag bezat in 2001 geen eigen bibliotheek. In 2002 zal een basisbibliotheek voor intern gebruik worden aangelegd met behulp van de bibliotheek in het Van Gogh Museum. Uit het Museum Mesdag-budget zal een beperkt aantal banden worden verworven.

Zie voor **Restauratie en conservering** en voor **Registratie en automatisering** van de collectie bij het Van Gogh Museum (p. 14) en voor een overzicht van gerestaureerde werken bijlage III.

Tentoonstellingen

Museum Mesdag presenteert een afwisselend programma van tentoonstellingen, gerelateerd aan de collectie, het gebouw en aan de kunstenaar Mesdag. Hiertoe werd in mei 2001 begonnen met het verbouwen van drie zalen in het Woonhuis van Museum Mesdag: de voormalige Colenbranderzaal en het atelier van Sientje Mesdag-Van Houten op de begane grond en de ‘Gouden Zaal’ op de eerste verdieping. Er is in het museum geen ruimte voor grootschalige *blockbusters*. De kleinschalige presentaties ontleen hun kracht aan hun verassende invalshoek of aan de inbreng van vernieuwend wetenschappelijk onderzoek. Het museum streeft naar een aanbod van vier exposities per jaar.

Huis van de kunstenaar

Op 9 juni ging *Huis van de kunstenaar* van start. Deze tentoonstelling bestond uit 20 foto's van Hans van den Boogerd, speciaal vervaardigd voor het gelijknamige boek van Ella Reitsma. Het boek is een speurtocht naar de ambities, verlangens en fantasieën van 30 beeldend kunstenaars. De foto's gunden de kijker een intieme blik in de huizen waar kunstenaars als James Ensor, Hendrik Willem Mesdag en Gustave Moreau hun inspiratie vonden. De publicatie werd tijdens de opening gepresenteerd door Jeltje van Nieuwenhoven, voorzitter van de Tweede Kamer, aan de schrijfster Elisabeth Keesing. De tentoonstelling trok 1.958 bezoekers.

Zomer in Mesdag

Zomer in Mesdag (17 augustus t/m 28 oktober) bood een nieuwe kijk op de bekende Haagse School, door te laten zien dat de meesters van deze ‘Grijze School’ ook een aantal zeer zonnige schilderijen hebben voortgebracht. Museum Mesdag droeg zelf zorg voor de publiciteit, wat resulteerde in een aanzienlijke toename van het aantal bezoekers ten opzichte van de eerste tentoonstelling, namelijk 4.124.

Interieur met dame

Interieur met Dame werd op 23 november onder grote belangstelling geopend door actrice Anne-Wil Blankers die voordroeg uit *Eline Vere* van Couperus. De tentoonstelling werd zeer positief ontvangen door zowel pers als bezoekers -ruim 8.000- en werd tenslotte zelfs een week verlengd. De expositie toonde een vergeten categorie in de Nederlandse kunstgeschiedenis: genreschilderijen van mondaine dames in luxueuze interieurs. Dit genre genoot in de ons omringende landen een zekere populariteit, maar werd in Nederland door critici en musea genegeerd. Dit was de reden dat de meeste schilderijen voor de tentoonstelling niet uit openbare collecties afkomstig waren, maar na enig speurwerk in particuliere collecties waren gevonden. De tentoonstelling zal in de zomer van 2002 te zien zijn in het Fries Museum te Leeuwarden.

Voor een volledig overzicht van de tentoonstellingen in 2001 zie bijlage V.

MUSEUM MESDAG: EDUCATIE EN PUBLIEKSERVICE

In samenhang met de tentoonstellingen biedt Museum Mesdag zijn publiek een gevarieerd activiteitenprogramma. Naast tekstuele begeleiding, onder meer in de vorm van informatieve vouwbladen, worden de presentaties begeleid door lezingen en andere nevenactiviteiten. Ook los van de tentoonstellingen vinden regelmatig (muzikale) evenementen in het museum plaats. Verder startte het museum in 2001 met het ontwikkelen van een educatief beleid voor kinderen. Dit beleid richt zich zowel op scholen als op de individuele jonge bezoeker.

Educatief materiaal

Het museum ontwikkelde educatief materiaal in de vorm van een kijk-lees en doe-boekje voor de individuele jonge bezoeker en een museumles voor de basisschool. Daar de staf van Museum Mesdag klein is en beschikt over een beperkt budget, nam deze het initiatief om beide activiteiten te delen met het Panorama Mesdag, zodat zowel het boekje als de museumles in beide instellingen gebruikt kunnen worden.

Haags Kinderatelier

Verder verzorgde het Haags kinderatelier een aantal dagen met verschillende activiteiten voor kinderen in het museum. Gezien de hoge kosten (en het beperkte budget van Museum Mesdag) is een einde gemaakt aan de samenwerking met het Haags kinderatelier. Museum Mesdag heeft daarop twee personen op freelance-basis aangetrokken om onder leiding van de conservator/manager de educatieve activiteiten in het museum te ontwikkelen. Om deze activiteiten te kunnen financieren is een beroep gedaan op verschillende subsidies.

Onderwijs

Voor het basisonderwijs is gestart met de bovengenoemde museumles, in combinatie met het Panorama Mesdag. Verder zocht het museum contact met Het Koorenhuis, een educatieve instelling in Den Haag, om lessen te gaan organiseren voor het voortgezet onderwijs.

Evenementen

Muziek

Museum Mesdag beschikt over een sfeervolle Stijlkamer, waar in 2001-2002 al vier concerten van 19de- en 20ste-eeuwse muziek plaatsvonden, uitgevoerd door het Rotterdamse Doelenkwartet. De belangstelling hiervoor was zo groot dat een aanzienlijke hoeveelheid mensen moest worden geweigerd. In 2002 zal een uitgebreider muziekprogramma plaatsvinden, zowel in de Stijlkamer als in de tuin. Dit is zeker zinvol gezien de tijdelijke sluiting in 2002 van Diligentia, een belangrijke locatie voor kamermuziek in Den Haag. Naast het Doelenkwartet zullen ook musici uit de rest van Nederland en België in Museum Mesdag optreden.

Lezingen

Bij de tentoonstelling *Interieur met dame* is, steeds door verschillende experts, een zestal lezingen gehouden, die goed werden bezocht. Het is de bedoeling om bij de komende tentoonstellingen soortgelijke series lezingen aan te bieden.

Rondleidingen

De groeiende belangstelling voor Museum Mesdag in 2001 resulteerde in een toename van het aantal rondleidingen, die voor het grootste deel door de conservator/manager werden gegeven.

Fotografie-actie

Naast de culturele activiteiten wordt per tentoonstelling een populaire nevenactiviteit georganiseerd. Bij *Interieur met Dame* konden gezinnen zich in gehuurde replica's van 19de-eeuwse kleding zich laten fotograferen in de Stijlkamer. De actie, gedurende drie dagen tijdens de Kerstvakantie, was een enorm succes en trok meer dan 700 deelnemers. Meer belangstellenden waren er genoeg, maar konden niet worden 'verwerkt', zodat de actie zal worden herhaald in de krokusvakantie in 2002.

Gastateliers

Verder startte Museum Mesdag in 2001 met haar serie Gastateliers. Per jaar wordt één hedendaagse Nederlandse kunstenaar uitgenodigd om voor drie maanden zijn of haar atelier te verplaatsen naar een zaal in Museum Mesdag, en daar voor de ogen van het publiek te werken. Achterliggende gedachte is dat H.W. Mesdag zelf zijn gasten na een rondleiding door zijn museum eveneens op zijn atelier nodigde. De discipline van de hedendaagse kunstenaar kan variëren, maar hij of zij moet zich laten inspireren door het thema 'landschap' in de ruime zin van het woord. Als eerste startte Bea Farenhorst op 17 november, naar tevredenheid van zowel kunstenaar als publiek.

Theesalon

De opening van de theesalon in november 2001 was vanaf het begin een succes. Dankbare bezoekers, die eerst elders na het bezoek aan het museum een hapje en drankje nuttigden, bleven nu in het museum. De plaatsing van de leestafel in de theesalon droeg bij tot een stijgende verkoop van boeken. De theesalon wordt bemand door één vaste kracht door de week, op zaterdag door een freelance-kracht en op zondag door een vrijwilliger. Het is de bedoeling ook de zaterdag door vrijwilligers te laten draaien. In 2002 zal de theesalon worden uitgebreid met een terras aan de voorkant.

Internet

In de zomer 2002 zal Museum Mesdag een eigen website hebben, die gelinkt wordt met de site van het Van Gogh Museum. De domeinnaam is al geclaimd: www.museummesdag.nl.

MUSEUM MESDAG: VOORLICHTING en PR

Museum Mesdag is als klein museum in belangrijke mate afhankelijk van *free publicity*. Publicitaire ondersteuning van het tentoonstellings- en activiteitenprogramma is dan ook speerpunt in het communicatiebeleid. Vóór 2001 onderhield Museum Mesdag geen eigen contacten met de pers, noch regionaal, noch landelijk. Het afgelopen jaar verwierf het museum, mede dankzij het inzetten van twee freelancers, veel *free publicity*, wat resulteerde in een stijgend aantal bezoekers.

Publieksonderzoek

Door middel van een belangstellingsregistratie is duidelijk geworden dat de meeste bezoekers van Museum Mesdag afkomstig zijn uit de regio en ongeveer éénderde uit de rest van Nederland. Uit deze belangstellenden zullen *Vrienden van Museum Mesdag* alsmede vrijwilligers worden geworven. Hoe groot de waardering is voor zowel de vaste collectie als de tentoonstellingen blijkt ook uit de vele opmerkingen in het gastenboek.

Communicatieplan

Samen met een van de freelancers is een communicatieplan voor Museum Mesdag ontwikkeld. Hierin zijn voorstellen vastgelegd met betrekking tot een actief persbeleid, een duidelijke huisstijl, marketing en promotie, uitbreiding museumwinkel en zaalverhuur, publieksvoorlichting, PR-beleid en sponsorwerving.

MUSEUM MESDAG: PERSONEEL EN ORGANISATIE

Uitbreiding personeel 2001:

Per 1 mei werd in Museum Mesdag een conservator/manager aangesteld voor 36 uur per week. Sinds 1 oktober beschikt het museum over een beheerder van de theesalon op weekdays van 12.00 tot 17.00 uur. Naast vaste medewerkers en freelancers werkt het museum ook met vrijwilligers. De belangstelling hiervoor is groot, zo bleek uit de belangstellingsregistratie. Uit de belangstellenden zullen in 2002 meer vrijwilligers worden geworven, onder meer voor de theesalon op zaterdag.

Zie voor verdere personeelsgegevens bijlage IX.

8. VAN GOGH MUSEUM ENTERPRISES

Van Gogh Museum Enterprises BV heeft tot doel fondsen te werven voor het Van Gogh Museum. Het museum heeft hiertoe onder meer een licentie aan Enterprises verstrekt, waarbij hen het exclusieve recht is verleend om de naam en het logo van het museum te gebruiken voor commerciële activiteiten. Enterprises ontwikkelt, produceert en verkoopt als groothandel een breed scala van producten die in de eerste plaats aan het Van Gogh Museum zijn gerelateerd. Ook exploiteert Enterprises een museumshop aan het Museumplein in Amsterdam, waarvan de helft van de schapruimte is onderverhuurd aan het Rijksmuseum.

Enterprises verzorgt verder de verkoop van entreekaarten voor het museum, voorzover die niet via de normale kassa verloopt. Dit betreft enerzijds het systeem van voorverkoop bij –voornamelijk- hotels en VVV's, anderzijds de contacten met touroperators. Tenslotte onderhoudt Enterprises de beeldbank van het Van Gogh Museum en exploiteert deze namens de Vincent van Gogh Stichting.

2001: een overzicht

In 2001 kwam de eind 2000 verzelfstandigde commerciële poot van het Van Gogh Museum voor het eerst geheel op eigen benen te staan. De verzelfstandiging beperkte zich niet tot een nieuwe rechtsvorm (een besloten vennootschap die voor 100% in handen is van het Van Gogh Museum) en andere huisvesting (het kantoor van Enterprises is gevestigd aan de Herengracht in Amsterdam): het meegekomen personeel uit het Van Gogh Museum verruilde op 1 juli 2001 van werkgever en kwam in dienst van Enterprises. Daarenboven groeide het aantal personeelsleden licht.

Activiteiten in 2001

Productontwikkeling en groothandel

Tot aan de verzelfstandiging werd het merendeel van de ontwikkelde producten door Enterprises als groothandel geleverd aan BV 't Lanthuys, de winkel in het Van Gogh Museum. In 2001 lag de nadruk op de verkenning van nieuwe afzetmogelijkheden. Tevens werd uitgebreid geïnvesteerd in naamsbekendheid. Daartoe werd onder meer deelgenomen aan internationale (geschenken)beurzen: in januari *Museum Expressions* in Parijs, in februari de *Spring Fair* in Birmingham en in augustus de *Frankfurter Tendence*. Op de Jaarbeurs in Utrecht kreeg Enterprises begin 2001 een permanente stand op de *Trade Mart*. Ook werd in 2001 de mogelijkheid onderzocht om ook voor andere musea *merchandise* te produceren en te verkopen. Tegen het eind van het jaar werden hiertoe oriënterende gesprekken gevoerd met de Hermitage in St. Petersburg.

Van Gogh & Gauguin

Net als in het museum stond 2001 bij Enterprises voor een groot deel in het teken van de tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin*. Zo werd veel tijd besteed aan de ontwikkeling en productie van speciale producten voor deze tentoonstelling en aan het uitbreiden van de voorraad, met het oog op de te verwachten bezoekersaantallen. Daarbij werd aan The Art Institute in Chicago, waar de tentoonstelling eerder te zien was, reeds een grote hoeveelheid van -met name aan Van Gogh gerelateerde- *merchandise* verkocht. Enterprises verzorgde verder de zakelijke en logistieke aspecten rond de tentoonstellingscatalogus. Daarnaast

produceerde zij voor de Europese markt een handzaam publieksboek bij de tentoonstelling, *Het Atelier van het Zuiden*, in zes talen.

Kaartverkoop

In 2001 groeide het aantal hotels en VVV's met wie Enterprises een voorverkoopstelsel onderhoudt: van circa 20 aan het begin van het jaar tot ruim 60 eind december. Met circa 70 touroperators werd een zogeheten voucherovereenkomst afgesloten, die de mogelijkheid biedt om betrokken entreekaartjes achteraf af te rekenen. Ook organiseerde Enterprises de voorverkoop van entreebewijzen ten behoeve van de tentoonstelling *Van Gogh & Gauguin*. Ruim 600.000 kaartjes werden uitgezet bij vele honderden voorverkooppunten wereldwijd.

Beeldbank

Het aantal aanvragen voor beeldmateriaal neemt eveneens toe: 2001 liet beduidend meer aanvragen voor beeldmateriaal zien dan het jaar daarvoor. Er is overigens geen toename te zien in de aanvragen voor digitaal beeldmateriaal. Verreweg de meeste aanvragen betreffen nog steeds analoog materiaal.

Bezoekers Van Gogh Museum

Volwassenen betalend	985.398
Volwassenen gratis	8.948
Kinderen 0 t/m 12 jaar	27.372
Jongeren 13 t/m 17 jaar	48.221
Schoolgroepen	41.095
MJK (ook NS/RABO)	104.534
Voorverkoop	54.681
Museumnacht	6.060

Totaal bezoekers Van Gogh Museum **1. 276.309**

Bezoekers Museum Mesdag

Volwassenen	2.881
Kinderen	213
MJK (ook NS/RABO)	5.649
Representatie (gratis toegang)	1.797

Totaal bezoekers Museum Mesdag **10.540**

Bezoekers tentoonstellingen Van Gogh Museum

Licht!	260.000
Impressionisme	278.515
Paul Signac	246.492
Van Gogh, tekeningen III/	
De foto en de Amerikaanse Droom	194.872

Bezoekers tentoonstellingen Museum Mesdag

Het huis van de kunstenaar	1.958
Zomer in Mesdag	4.124
Interieur met dame	8.230

Schilderijen**Amiet, Cuno**

Twee kinderen (naar Vincent van Gogh), 1907
olieverf op doek, 51,3 x 46 cm
s 506 S/2001

Dupré, Jules

De holle weg, 1835/ 40
olieverf op doek, 101 x 83 cm
s 505 S/2001

Monet, Claude

Molens in het Westzijderveld bij Zaandam, 1871
olieverf op doek, 48,5 x 74,2 cm
s 503 S/2001

Monet, Claude

Gezicht op de Prins Hendrikkade en de Kromme Waal in Amsterdam, 1874
olieverf op doek, 50 x 68 cm
s 504 S/2001

Tekeningen**Koning, Arnold Hendrik**

Visser aan de oever van een plas, datum onbekend
Aquarel, 12,5 x 8,2 cm
d 1105 S/2001
Schenking Lili Couvée-Jampoller, Amsterdam

Schets van twee schepen en een roeiboort op zee, datum onbekend

Krijt, 8 x 11,6 cm
d 1106 S/2001
Schenking Lili Couvée-Jampoller, Amsterdam

Schets van twee paarden en een hondenkop, datum onbekend

8,2 x 12 cm
d 1107 S/2001
Schenking Lili Couvée-Jampoller, Amsterdam

Onbekende kunstenaar

De terugkomst van de herder (kopie naar Descamps, werk in vaste collectie VGM), datum onbekend
Pen, inkt, aquarel, gouache, 24,4 x 35,1 cm
d 1104 S/2001

Rachou, Henri

Figuurstudie, 1887
Potlood, krijt, 25,8 x 38,9 cm
d 1103 S/2001

Rousseau, Théodore
Lisière du Bas-Bréau, Fontainebleau, effet d'hiver, 1845
Houtskool, 47,5 x 61,5 cm
d 1112 S/2001

Prenten

Bodmer, Karl
Jachttafereel, datum onbekend
Lithografie, 31,7 x 20,4
p 1971 S/2001
Schenking Jaap Brouwer, Saint Georges-de-Noisé

Bonvin, François
De Bretonse spinster, 1861
Ets, 27,5 x 21,5 cm
p 1972 S/2001
Schenking Jaap Brouwer, Saint Georges-de-Noisé

Bracquemond, Félix Henri
Portret van Edouard Manet, ca. 1852
Ets, 15,5 x 11,5 cm
p 1969 S/2001
Schenking Jaap Brouwer, Saint Georges-de-Noisé

Charpentier, Alexandre-Louis Marie
Japans voorstellingen, datum onbekend
Kleurenlithografie, 29,6 x 20,2 cm
p 1970 S/2001
Schenking Jaap Brouwer, Saint Georges-de-Noisé

Daubigny, Charles
Le paysagiste en bateau, 1866
Ets, 11 x 14 cm
p 1967 S/2001
Schenking Jaap Brouwer, Saint Georges-de-Noisé

Goeneutte, Norbert
Portret van Charles Goeneutte, voor 1888
Ets, droge naald, 35,5 x 15 cm
p 1974 S/2001
Schenking Jaap Brouwer, Saint Georges-de-Noisé

Guérard, Henri-Charles
Japans masker, 1875
Ets, aquatint, 13,5 x 11,3 cm
p 1973 S/2001

Schenking Jaap Brouwer, Saint Georges-de-Noisé

Loir, Aloys François Joseph

Straat langs de verdedigingswerken, datum onbekend

Lithografie, 21,8 x 29,7 cm

p 1976 S/2001

Schenking Jaap Brouwer, Saint Georges-de-Noisé

Luce, Maximilien

Afb. voor Coins de Paris: le petit betting, 1890

Lithografie, 11,5 x 30 cm

p 1975 S/2001

Schenking Jaap Brouwer, Saint Georges-de-Noisé

Vignon, Victor Alfred Paul

Kerk, een huis met hooiberg en portret van vrouw, datum onbekend

Ets, 9,9 x 13 cm

p 1968 S/2001

Schenking Jaap Brouwer, Saint Georges-de-Noisé

Rivière, Henri

Lavoir sous bois à Loguivy, 1894

Kleurenhoutsnede, 68,4 x 35,5 cm

p 1965 S/2001

Signac, Paul

Les bateaux à Flessingue, 1895

Kleurenlithografie, 31,8 x 40,3

p 1966 S/2001

Vallet, L.

Au Salon: visiteurs et visiteuses, datum onbekend

Lithografie

p 1843 S/2001

Vuillard, Edouard

Interieur met rozenbehang III, 1899

Lithografie, 34 x 27 cm

p 1955 S/2001

Schenking Christopher Drake, New York

Foto's

Van mevrouw A.A. van der Poel uit Middelburg ontving het museum een vijftiental foto's ten geschenke, waarop H.W. Mesdag en zijn vrouw Sientje Mesdag-van Houten zijn afgebeeld (b 7232 S/2001-b 7247 S/2001).

C.M. Dewald

Portret van Sientje Mesdag-van Houten en face

Foto, b 7235 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Alex van Dijck,

H.W. Mesdag als 'Burgemeester van Sint Lucas', zittend aan tafel

Foto, b 7232 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

H.W. Mesdag verkleed als de Burgemeester van St. Lukas, ten voeten uit voor gobelin

Foto, b 7240 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Onbekend

Portret van H.W. Mesdag en profile, naar rechts

Foto, b 7237 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Portret van H.W. Mesdag zittend op halbank

Foto, b 7236 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Sientje en Hendrik Willem Mesdag (staand) op het diner t.g.v. hun gouden huwelijk

Foto, b 7233 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Correspondentiekaart met reproductie van tekening van H.W. Mesdag

Fotografische reproductie, b 7239 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Foto van een schilderij van een gezicht van H.W. Mesdag

Foto, b 7241 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Foto van zeegezicht van H.W. Mesdag

Foto, b 7244 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Foto van ongesigneerd zeegezicht van H.W. Mesdag

Fotografische reproductie, b 7242 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

A.W. Steinmetz

Foto van atelier van Sientje Mesdag van Houten

Foto, b 7245 S/2001, b 7246 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

H.W. Mesdag met hoed op in zijn atelier, schilderend

Foto, b 7247 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Portret van Sientje Mesdag-van Houten en profil, naar links

Foto, b 7234 S/2001

Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Onbekend

Foto genomen tijdens Frans Hals Feesten
Schenking A.A. van der Poel, Middelburg

Van de Vincent van Gogh Stichting ontving het museum drie documenten in permanent
bruikleen:

2 briefkaarten van Berta Cramer aan Jo van Gogh-Bonger uit 1897 en het Franse paspoort van
Jo van Gogh-Bonger uit 1915.

B 7219 V/2001 – b 7221 V/2001

Behandelingen van werken in het Van Gogh Museum**Schilderijen**

Aman-Jean, Edmond, *Portret van Thadée Caroline Jaquet* s 420 M/1991

Boulangier, Gustave, *Phryne* s 456 S/1996

Van Gogh, Vincent, *Boerin met witte muts* s 4 V/1962, met aan de achterzijde *Volkstuintje met zonnebloemen te Montmartre*.

Prenten

Van Gogh, Vincent, *De aardappeleters*, p 259, p 476 en p 479 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Koffiedrinkende oude man*, p 3 en p 15 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Worn out (At eternity's gate)*, p 6 en p 7 V/1962

Tekeningen

Van Gogh, Vincent, *Boulevard de Clichy*, d 356 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Houtsnijder*, d 181 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van een man*, d 39 V/1971V

Van Gogh, Vincent, *Kop van een man met hoed en pijp*, d 39 V/1971R

Van Gogh, Vincent, *Landschap met korenschelven*, d 227 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Korenveld met korenschelven en een molen*, d 52 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Laan met populieren met gezicht op Nuenen*, d 314 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Pad door een veld met wilgen*, d 168 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Een park in Parijs*, d 130 V/1971

Van Gogh, Vincent, *Schets van een man op een bank*, d 124 V/1962 V

Van Gogh, Vincent, *Schets van een spade*, d 253 V/1971V

Van Gogh, Vincent, *Schets van Vincents slaapkamer in Arles*, d 311 V/1970

Van Gogh, Vincent, *Schets van een zittend vrouwelijk naakt*, d 141 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Spitter*, d 63 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Spitter*, d 64 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Studie van een kever*, d 313 V/1970V

Van Gogh, Vincent, *Studie van een mot*, d 313 V/1970R

Van Gogh, Vincent, *Het terras in de Tuilerieën*, d 127 V/1969

Van Gogh, Vincent, *Veld achter de inrichting Saint Paul in Saint-Rémy*, d 253 V/1971R

Van Gogh, Vincent, *Wandelaars in een straat*, d 124 V/1962R

Van Gogh, Vincent, *Weide met bloemen*, d 421 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Zeilboot op een rivier*, d 353 V/1962

Redon, Odilon, *L'arbre rouge* s 464 N/1996

Redon, Odilon, *Fleurs dans une coupe* s 471 N/1996

Behandeling van werken van Museum Mesdag**Schilderijen**

Bosboom, Johannes, *Kerk- en synagogeinterieurs*: hwm 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 46

Israëls, Jozef, *Alleen* hwm 154

Rousseau, Théodore, *La descente des vaches*, de studie en het uitgewerkte schilderij: hwm 286 en 287

BIJLAGE IV BRUIKLEENVERKEER

UITGAANDE BRUIKLENEN AAN TENTOONSTELLINGEN

Méditerranée, de Courbet à Matisse

Parijs, Galeries Nationales du Grand Palais

26 september 2000 – 19 januari 2001

Van Gogh, Vincent, *Vissersboten bij Les Saintes-Maries-de-la-Mer* s 28 V/1962

Van Gogh Face to Face

Philadelphia Museum of Art

22 oktober 2000 – 14 januari 2001

Van Gogh, Vincent, *Koffiedrinkende oude man* d 77 V/1964

Van Gogh, Vincent, *Kop van een jongeman* d 368 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van een man* d 17 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van visser met ringbaard en zuidwester* d 70 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van een visser met zuidwester* d 377 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van een vrouw* d 66 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van een vrouw* d 67 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van een vrouw* d 73 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van een vrouw* d 92 V/1969

Van Gogh, Vincent, *Kop van een vrouw* d 396 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van een vrouw* s 6 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Moeder bij een wieg, portret van Léonie Rose Davy-Charbuy*
s 165 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Oude man met stok* d 437 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Oude man in pandjesjas* d 65 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Portret van Camille Roulin* s 166 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Portret van een man met één oog* s 113 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Portret van Marcelle Roulin* s 167 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Portret van een restauranthouder, wellicht Lucien Martin*
s 125 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Schedel* s 128 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Zelfportret* s 65 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Zelfportret met vilthoed* s 16 V/1962

Van Gogh, Vincent, *De zoeaaf* s 67 V/1962

Van Gogh, Vincent, *De zoeaaf, zittend* d 752 M/1979

Impression: Painting Quickly in France

Londen, National Gallery

1 november 2000 – 28 januari 2001

Van Gogh, Vincent, *Ingang van een steengroeve* s 41 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van een vrouw* s 143 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kreupelhout* s 111 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Een op zijn rug liggende krab* s 124 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Een paar schoenen* s 11 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Zeegezicht bij Les Saintes-Maries-de-la-Mer* s 117 V/1962

L'Art italien de 1880 à 1910

Rome, Galleria Nazionale d'Arte Moderna
22 december 2000 – 11 maart 2001

Mancini, Antonio, *Naakte jongen* hwm 182

Vincent van Gogh and the Painters of the Petit Boulevard

The Saint Louis Art Museum
17 februari 2001 – 13 mei 2001

Van Gogh, Vincent, *Landschap bij avondschemering* s 107 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Zelfportret met vilthoed* s 16 V/1962

Signac

Parijs, Galeries Nationales du Grand Palais
7 februari 2001 – 28 mei 2001

Signac, Paul, *Spoorwegknooppunt bij Bois-Colombes* s 381 M/1986

Vincent van Gogh in Paris

Norfolk, The Chrysler Museum of Art
2 april 2001 – 15 juli 2001

Van Gogh, Vincent, *Korenveld met leeuwerik* s 197 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Mandje met bloembollen* s 63 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Moeder bij een wieg, portret van Leonie Rose Davy-Charbuys*
s 165 V/1962

Light!

Pittsburgh, The Carnegie Museum of Art
7 april 2001 – 29 juli 2001

Bernard, Emile, *Parijs* d 638 V/1962
Decamps, Gabriël Alexandre, *Een Turkse school* s 156 B/1996
Gérôme, Jean Léon, *Golgotha, 'Consumatum est'* s 453 S/1995
Van Gogh, Vincent, *De aardappeleters* p 16 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Kreupelhout* s 51 V/1962
Van Gogh, Vincent, *De stoel van Gauguin* s 48 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Vliegende hond* s 136 V/1973
Van Gogh, Vincent, *De zaaier* s 29 V/1962

Van Looy, Jacobus, *Parijs bij nacht* d 5 B/1986
Manet, Edouard, *Fusillade de barricade* p 57 V/1962

L'Art italien de 1880 à 1910

Parijs, Musée d'Orsay
9 april 2001 – 15 juli 2001

Mancini, Antonio, *Naakte jongen* hwm 182

Rodin et le Japon

Shizuoka Prefectural Museum of Art
8 april 2001 – 10 juni 2001

Utagawa Hiroshige, *Fuji gezien vanaf de Sagami rivier* n 91 V/1962

Utagawa Hiroshige, *Ishiyakushi; De Yoshitsune kersenboom bij het Noriyori heiligdom* n 72 V/1962

Utagawa Kunisada, *De courtisane Takao van de Miuraya* n 327 V/1962

Painters of the Petit Boulevard

Frankfurt, Städelsches Kunstinstitut
8 juni 2001 – 2 september 2001

Van Gogh, Vincent, *Boulevard de Clichy* s 94 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Landschap bij avondschemering* s 107 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Zelfportret met vilthoed* s 16 V/1962

Impression: Painting Quickly in France

Williamstown, The Sterling and Francine Clark Institute
16 juni 2001 - 9 september 2001

Corot, Camille, *Duinlandschap* hwm 71

Daubigny, Charles, *Aprilmaan. 'La lune rousse'* hwm 83

Daubigny, Charles, *De oevers van de Oise* hwm 93

Van Gogh, Vincent, *Ingang van een steengroeve* s 41 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kop van een vrouw* s 143 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Kreupelhout* s 111 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Een op zijn rug liggende krab* s 124 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Een paar schoenen* s 11 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Zeegezicht bij Les Saintes-Maries-de-la-Mer* s 117 V/1962

Rodin et le Japon

Nagoya, The Aichi Prefectural Museum of Art
22 juni 2001 – 18 augustus 2001

Hagi City, The Hagi Urugami Museum
21 augustus 2001 – 30 september 2001

Utawaga Hiroshige, *Fuji gezien vanaf de Sagami rivier* n 91 V/1962
Utawaga Hiroshige, *Ishiyakushi; De Yoshitsune kersenboom bij het Noriyori heiligdom* n 72 V/1962
Utawaga Kunisada, *De courtesane Takao van de Miuraya* n 327 V/1962

Pygmalion's Studio: The Magic of Academic Means

München, Lenbachhaus Kunstbau
8 september 2001 – 25 november 2001

Van Gogh, Vincent, *Gipsen spiermodel* s 102 V/1962

Impressionist and Post-Impressionist Still-Life

Washington, Phillips Collection
22 september 2001 – 13 januari 2002

Van Gogh, Vincent, *Studie voor 'Romans Parisiens'* s 21 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Bloeiend amandeltakje in een glas* s 184 V/1962

Van Gogh & Gauguin: The Studio of the South

The Art Institute of Chicago
22 september 2001 – 13 januari 2002

Bernard, Emile, *Zelfportret met portret van Gauguin* s 206 V/1962
Gauguin, Paul *Aan de oever van het meer op Martinique* s 220 V/1962
Gauguin, Paul, *Portret van Joseph-Michel Ginoux* s 256 V/1962
Gauguin, Paul, *Vaas* v 37 V/1978
Gauguin, Paul, *Zelfportret met portret van Bernard, 'Les Misérables'* s 224 V/1962
Gauguin, Paul, Vincent van Gogh, *Brief met schets van 'Jonge worstelaars - Bretagne'* b 844 V/1962
Gauguin, Paul, Vincent van Gogh, *Brief met schets van 'Visioen van de preek'* b 847 V/1962
Gauguin, Paul, Vincent van Gogh, *Brief met schets van 'Christus in de Hof van Olijven'* b 866 V/1962
Gauguin, Paul, Vincent van Gogh, *Brief met schets van Bretonse portretten en kostuums* b 869 V/1962
Van Gogh, Vincent, *La Berceuse, portret van Madame Roulin* s 168 B/1997
Van Gogh, Vincent, *Bloeiend perenboompje* s 39 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Het gele huis ('De straat')* s 32 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Korenveld met maaier* s 49 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Paul Gauguin met rode baret* s 257 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Pietà (naar Delacroix)* s 168 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Stilleven met bijbel* s 8 V/1962
Van Gogh, Vincent, *De stoel van Gauguin* s 48 V/1962
Van Gogh, Vincent, *De zaaier* s 29 V/1962

Van Gogh, Vincent, *Zonnebloemen* s 31 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Zelfportret als schilder* s 22 V/1962
Van Gogh, Vincent, *Zelfportret als schilder* s 160 V/1962
Van Gogh, Vincent, Paul Gauguin, *Brief met schets van 'Weg met wandelaars, rijtuig en cipres'*,
b 691 V/1962
Van Gogh, Vincent, Theo van Gogh, *Brief met schets van Zaaier met ondergaande zon'* b 604 V/1968
Van Gogh, Vincent, Theo van Gogh, *Brief met schetsen van 'Zaaier' en 'De oude iep'*
b 605 V/1968
Van Gogh, Vincent, Willemina Jacoba van Gogh, *Brief met schetsen van 'Herinnering aan de tuin in Etten' en 'Lezende vrouw'* b 709 V/1962

Signac

New York, The Metropolitan Museum of Art
1 oktober 2001 – 30 december 2001

Signac, Paul, *De slopers* p 306 V/1982
Signac, Paul, *Spoorwegknooppunt bij Bois-Colombes* s 381 M/1986

De Generaties: een eeuw lang de familie Toorop-Fernhout

Utrecht, Centraal Museum
20 oktober 2001 – 3 februari 2002

Toorop, Jan, *Naar de 'Cor Cordium' van Albert Verwey, 1890-91* d 135 B/1996

The Victorian Nude

Londen, Tate Britain
25 oktober 2001 – 20 januari 2002

Boulanger, Gustave, *Phryne* s 456 S/1996

Interieur met dame

Den Haag, Museum Mesdag
23 november 2001 – 5 maart 2002

Stevens, Alfred, *India in Parijs; de exotische bibelot* s 439 M/1993
Stevens, Alfred, *Een meisje voor de spiegel* s 69 B/1991

IN LANGDURIG BRUIKLEEN ONTVANGEN WERKEN

Particuliere verzameling

1 november 2001 - 1 november 2003

Roelofs, Albert, *Portret van Jo Roelofs-Reeser* b 246 B/2001

Particuliere verzameling

1 april 2001 – 1 april 2002

Sisley, Alfred, *Sneeuwefect bij Argenteuil* s 236 B/2001

15 augustus 2001-1 februari 2002

Manet, Edouard, *Studie voor 'Bar in de Folies-Bergère'* s 201 B/1999

Particuliere verzameling

8 juni 2001 – 8 juni 2002

Sluijters, Jan, *Visvrouw* s 240 B/2001

Sluijters, Jan, *Vrouw met likeurglas* s 239 B/2001

Particuliere verzameling

1 oktober 2001 – 30 maart 2002

Van Gogh, Vincent, *Korenveld met klaprozen* s 244 B/2001

Particuliere verzameling

1 november 2001 – 30 april 2002

Sérusier, Paul, *De appelpluk of Triptiek uit Pont-Aven* s 243 B/2001

GERETOURNEERDE BRUIKLENEN

Haags Gemeentemuseum, Den Haag

Israëls, Isaac, *Portret van Willem Steenhoff*

Particuliere verzameling

Tholen, Willem Bastiaan, *Werf in Enkhuizen*

Gestel, Leo, *Zelfportret*

Rijksmuseum

Onbekend, *Utrechtse Toogkast*

Panorama Mesdag, Den Haag

Mesdag, Hendrik Willem, *Werktafel*

VAN GOGH MUSEUM

3 oktober 2000 – 20 februari 2001

Camille Pissarro : Stilleven met pioenrozen en boerenjasmijn (presentatie aanwinst)

20 oktober 2000 – 11 februari 2001

Licht! Het industriële tijdperk, 1750-1900: kunst en wetenschap, technologie en samenleving (in samenwerking met Carnegie Museum of Art, Pittsburgh).

22 november 2000 – 11 maart 2001

Kunstenaarsportretten: prenten en tekeningen uit de collectie van het Van Gogh Museum

2 maart – 20 mei 2001

Impressionisme: de vrijheid van de losse toets

(georganiseerd door The Sterling and Francine Clark Institute in Williamstown, MA, in samenwerking met de National Gallery, Londen en het Van Gogh Museum).

16 maart – 28 oktober 2001

De 19de-eeuwse Salon: prenten en illustraties uit de collectie van het Van Gogh Museum.

20 april – 24 juni 2001

F. Holland Day: fotograaf van het Symbolisme

(in samenwerking met Museum of Fine Arts, Boston, Museum Villa Stuck, München en de Royal Photographic Society, Bath).

15 juni – 9 september 2001

Paul Signac: Meester van het Pointillisme

(in samenwerking met Musée d'Orsay, Parijs en The Metropolitan Museum of Art, New York)

28 september 2001 – 6 januari 2002

Vincent van Gogh, tekeningen: Antwerpen en Parijs, 1885-1888

28 september 2001 – 6 januari 2002

De foto en de Amerikaanse Droom, 1840-1940. The Stephen White Collection II

MUSEUM MESDAG

9 juni t/m 26 augustus 2001

Het huis van de kunstenaar

17 augustus t/m 28 oktober 2001

Zomer in Mesdag

23 november 2001 t/m 10 maart 2002

Interieur met dame

BIJLAGE VI PUBLICATIES

Marian Ferretti-Bocquillon, Anne Distel, John Leighton en Susan Alyson Stein, *Signac 1863-1935*, New York 2001.

Marije Vellekoop en Sjraar van Heugten (in samenwerking met Monique Hageman en Roelie Zwikker), *Vincent van Gogh, tekeningen: Antwerpen en Parijs 1885-1888*, Amsterdam/Blaricum 2001.

Stephen White en Andreas Blühm, *The Photograph and the American Dream, 1840-1940*, Amsterdam 2001.

Edwin Becker**Publicaties**

‘F. Holland Day. Fotograaf van het Symbolisme’, *Bulletin Van Gogh Museum* 1 (2001), pp. 8-12.

Andreas Blühm**Publicaties**

-‘Het beste van de negentiende eeuw: elektriciteit’, *De Negentiende Eeuw* 25 (maart 2001), pp. 19-24.

-met Caroline Breunese, ‘Van Gogh Going Global’, *Journal of Museum Education* 26 (Spring/Summer 2001), pp. 10-12.

-*The Photograph and the American Dream 1840-1940*, tentoonstellingscatalogus Van Gogh Museum, Amsterdam 2001, redactie catalogus met Stephen White en essay ‘An European Dream’, pp. 33-40.

René Boitelle**Lezingen**

- ‘Over onderzoek en behandeling van werk van Théodore Rousseau en Odilon Redon in het Van Gogh Museum en Museum Mesdag’, lezing voor 3e jaars studenten Oude Kunst SRAL, Maastricht, 5 juni 2001.

- ‘Le brun automnal et la surface poreuse. Deux exemples opposés de techniques picturales au 19ième siècle et les conséquences des recherches scientifiques pour leurs restauration’, lezing Vrije Universiteit, Brussel in het kader van het *Programme Socrates intensif sur la Conservation*, 12 juli 2001.

- ‘Descending into the details of Th. Rousseau's *La descente des vaches* (Museum Mesdag, The Hague) - Technical Research of a Darkened Painting’, lezing in het British Museum t.g.v. tweedaags symposium *Deterioration of Artists' Paints: Effects and Analysis*, 10-11 september 2001 (Joint Meeting of ICOM-CC Working Groups Paintings 1 & 2 and The Paintings Section, UKIC). Ter gelegenheid van dit symposium verscheen ook een bundel *preprints*, waarin de lezing is gepubliceerd onder dezelfde titel, pp. 27-31.

Caroline Breunese**Publicatie**

-met Andreas Blühm, ‘Van Gogh Going Global’, *Journal of Museum Education* 26 (Spring/Summer 2001), pp. 10-12.

Maartje de Haan

Lezing

- 'Carl Maria von Weber en Debussy, de invloed van hun muziek op de beeldende kunst en visa versa', lezing voor De Blauwe Salon, Den Haag, 25 november 2001.

Ella Hendriks

Publicatie

- met Louis van Tilborgh, 'Vingers van Van Gogh', *Kunstschrift* 45 (2001) nr. 4, pp. 30-31.

Sjraar van Heugten

Lezing

- 'Van Gogh's study of the human figure – or lack of it – in Antwerp and Paris, 1885-1888', lezing Saint-Louis Art Museum, 21 april 2001.

Publicatie

- 'Signac, the graphic work', in: *Signac 1863-1935*, Parijs, Amsterdam, New York 2001, pp. 33-36.

- 'Betandscatalogus Van Gogh Tekeningen IV, in samenwerking met Marije Vellekoop en Roelie Zwikker

Ton Hoofwijk

Bestuursfuncties

- Voorzitter van het Beveiligingsoverleg Amsterdamse Musea (BAM)

- Lid van The International Committee for Museum Security of the International Council of Museums

- Lid van het Overleg Bedrijven en Organisaties Museumplein Amsterdam

Leo Jansen

Publicaties

- 'De poëtische ratio. Bevindingen bij het verkennen van een bundelpoëtica', in: Ad Zuiderent en Evert van der Starre (red.), *De tweede gisting. Over de compositie van dichtbundels*, Amsterdam 2001, p. 47-60.

- met Hans Luijten, 'How to do it and how not to do it. Problems in the translation of Vincent van Gogh's letters', *Editio* 15 (2001), p. 52-66.

Lezing

- 'Work on paper. Editing the correspondence of Vincent van Gogh', Chicago, The Art Institute, 14 september 2001.

John Leighton

Publicaties

- 'Out of Seurat's Shadow: Signac, 1863 –1935, An Introduction', in: *Signac 1863 –1935*, Parijs, Amsterdam, New York 2001, pp. 15-35.

- 'Drama in Chicago', *Jong Holland*, 17 (2001) 4, pp. 49-51.

- 'Painted Drama: Van Gogh and Gauguin at the Van Gogh Museum in Amsterdam', *catalogus TEFAF*, Maastricht 2001.
- 'Toen de verf nog vers was. Het strand van Trouville', *Kunstschrift*, 45 (2001) 5, pp. 14-19.

Lezingen

- 'The Curatorial Profession in Europe' voor de serie *Musées – Musées*, Louvre, Parijs, 7 februari 2001.
- 'Signac, an introduction', The Metropolitan Museum of Art, New York, 7 oktober 2001.
- 'The Outsider's view', Amsterdams Historisch Museum, 10 november 2001.

Bestuursfuncties

- Bestuurslid De Pont Museum, Tilburg
- Bestuurslid Stichting Nederlandse Kunsthistorische Publicaties
- Bestuurslid Art Matters (een nieuw tijdschrift voor technische en kunsthistorische studies)
- Bestuurslid OGC (Onderzoekinstituut voor Geschiedenis en Cultuur, Universiteit Utrecht)
- Steering Board Member, Apeldoorn Conference (Annual conference to promote Anglo-Dutch relations).

Adviescommissies

- Mondriaan Stichting, Adviescommissie Kunsthistorisch Onderzoek
- Vereniging Rembrandt
- Editorial Board, Amsterdam University Press
- NWO Voorbereidingscommissie, Onderzoeksprogramma 'Transformaties in Kunst en Cultuur'.

Hans Luijten

Publicatie

- met Leo Jansen, 'How to do it and how not to do it. problems in the translation of Vincent van Gogh's letters', *Editio* 15 (2001), p. 52-66.

Lezing

- 'Als de klimop tegen de muren. De grenzen bij het annoteren van de correspondentie van Vincent van Gogh', Antwerpen, AMVC (werkgroep Genese), 19 september 2001.

Louis van Tilborgh

Publicatie

- met Ella Hendriks, 'Vingers van Van Gogh', *Kunstschrift* 45 (2001) nr. 4, pp. 30-31.

Lezing

- 'Van Goghs reputation as an unrecognised genius', Norfolk, Chrysler Museum of Art, 12 april 2001.

Bestuursfuncties

- Lid redactie Simiolus

Melanie Verhoeven

Congres

Deelname aan internetcongres *Museums and the web*, Seattle, 14-17 maart 2001, jurylid *Best of the Web*.

Berber Vinckemöller

Congres

Deelname *Hands on! Europe Conference 2001: Playing to Learn?, The Educational Role of Children's Museums*, Londen, 14-16 November 2001.

Uitwisselingsprogramma

Onderzoek in Manchester en begeleiding in Amsterdam in het kader van een uitwisselingsprogramma van kunststudenten uit Manchester en Amsterdam, 18 t/m 20 november 2001.

Anita Vriend

Artikelen

- 'Claude Monet: een keuze uit de boeken', *Kunstschrift* 45 (2001) 5, pp. 43-45.

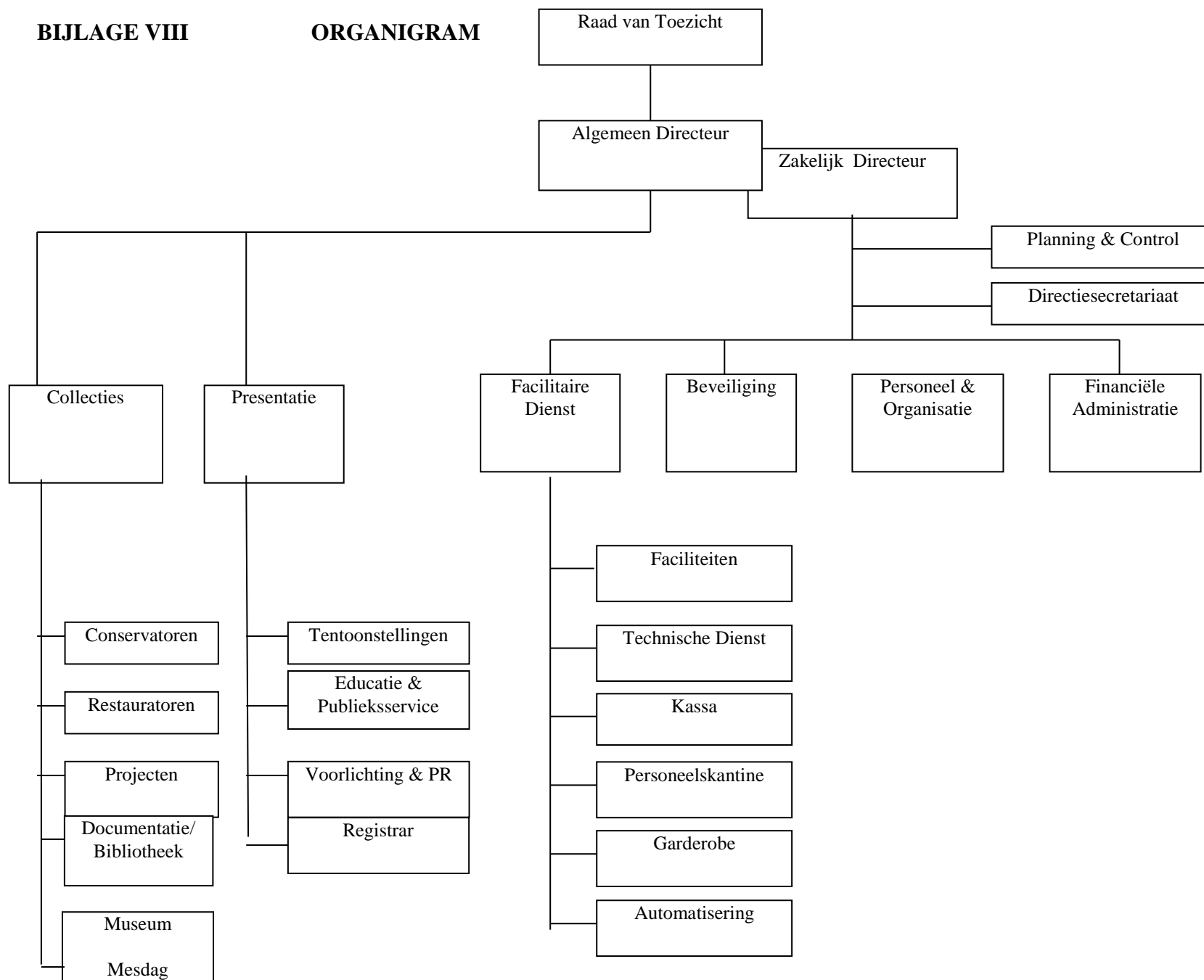
Anita Vriend, 'De bibliotheek van het Van Gogh Museum', *RKD Bulletin* (2001) 2 (december), pp. 1-11.

Conferentie

Deelname in maart/ april te Los Angeles aan de conferentie van de *Art Libraries Society North America*.

BIJLAGE VIII

ORGANIGRAM

BIJLAGE IX**MEDEWERKERS**

Raad van Toezicht

P. Winsemius	Voorzitter
T.M. Lodder	Vice-voorzitter
W.A.M. van Schendel	Lid
M. Koker	Lid (<i>in december 2001 opgevolgd door K. Lee-Reid</i>)
A. D'Harnoncourt	Lid (<i>in april 2002 opgevolgd door J.M.M. van der Ven</i>)

Directie

J.M.N. Leighton	Directeur
R.T. Kervezee	Zakelijk Directeur <i>vanaf februari 2001</i>
M.T. Blok	Directiesecretaresse <i>vanaf april 2001</i>
J.A. Willems	Directiesecretaresse
M.A. de Vries	Controller

Ondernemingsraad

A. Pesare	Voorzitter
M. van Geem	Vice-voorzitter <i>t/m 30 juni 2001</i>
M. Vellekoop	Vice-voorzitter <i>vanaf 1 juli 2001</i> en lid
H.G.H. Vandamme	Secretaris
A.J.A. Dragt	Lid/ toehoorder <i>t/m 31 juli 2001</i>
W.J.H. van der Made	Lid <i>t/m 31 juli 2001</i>
M.J.W.W. Mohr-Robbers	Lid/ toehoorder <i>vanaf 1 juli 2001</i>
C.W.M. Stolwijk	Lid <i>vanaf 1 maart 2001</i>

Collecties

G.P.L. van Heugten	Hoofd Collecties
E.S. Hoofwijk-de Jong	Secretaresse

Conservatoren

J.L. van Tilborgh	Conservator schilderijen
M. Vellekoop	Conservator tekeningen
C.W.M. Stolwijk	Conservator Onderzoek <i>t/m 31 maart 2001</i>
R.H.D.E. Zwikker	Assistent conservator <i>t/m 30 november 2001</i>
N.K. Bakker	Assistent conservator <i>vanaf 1 december 2001</i>

Projecten

L.A.M. Jansen	Hoofd Onderzoek <i>t/m 31 maart 2001</i>
C.W.M. Stolwijk	Wetenschappelijk medewerker <i>t/m 31 mei 2001</i> en Hoofd Onderzoek <i>vanaf 1 april 2001</i>
J.C.A. Luijten	Wetenschappelijk medewerker
N. Bakker	Wetenschappelijk projectmedewerker <i>t/m 30 september 2001 en vanaf 1 december 2001</i>
H.H.G. Koninkcx	Wetenschappelijk projectmedewerker
R.H.D.E. Zwikker	Wetenschappelijk projectmedewerker <i>vanaf 1 december 2001</i>

Restauratie

E. Hendriks	Senior restaurator
R.J.M.O. Boitelle	Restaurator

N.R. Duff	Restaurator <i>t/m 31 juli 2001</i>
A.P.M. Nikken	Conserverings-/technisch medewerker
F.C. Stive	Depotbeheerder/hoofd conserveringsmedewerker
Documentatie/ bibliotheek	
M.F.T.M. Hageman	Documentalist
S.J. Pabst	Documentalist
A.C.G. Vriend	Bibliothecaris
P. Schuil	Assistent bibliothecaris
Presentatie	
A.R.W. Blühm	Hoofd Presentatie
R. Waterland	Secretaresse <i>t/m 30 april 2001</i>
M. Chavannes	Secretaresse Presentatie <i>t/m 11 mei 2001</i>
A.H. Kok	Secretaresse <i>vanaf 1 juni 2001</i>
Tentoonstellingen	
E.M.T. Becker	Conservator tentoonstellingen
Registrar	
A.P. Noordermeer-Tiermsma	Senior registrar
M.M. Kilburn	Registrar
S. Verboven	Registrar
Educatie & publiekservice	
C.P.J. Breunesse	Hoofd Educatie en Publiekservice
M.J. Baarspul	Medewerker Educatie <i>vanaf 1 september 2001</i>
M.M.E. Verhoeven	Medewerker Educatie
B.S. Vinckemöller	Medewerker Educatie
C. di Gazar	Medewerker infobalie
J.A. Goes	Medewerker infobalie
Y.M.S. Hovius	Medewerker infobalie
Y. Kuhfus	Medewerker infobalie
Y. Kuijper	Medewerker infobalie
S.M. Speelman	Medewerker infobalie
Voorlichting & PR	
M.J.I. Norbart	Hoofd Voorlichting, PR & Fondsenwerving
S.Beukers	Assistent voorlichting & PR
H.G.A. Vandamme	Persvoorlichter
A.C. van Dam	Medewerker PR & Fondsenwerving <i>vanaf 1 maart 2001</i>
E. Lafaille	Assistent voorlichting & PR <i>vanaf 5 november 2001</i>
M.L. Visser	Medewerker marketing <i>vanaf 1 december 2001</i>
Financiële Administratie	
W.A. Vermeulen-Izaks	Hoofd Financiële Administratie <i>t/m 31 januari 2001</i>
A.J.M. van der Kroft	Hoofd Financiële Administratie <i>vanaf 1 juli 2001</i>
M.A. Salarbux	1 ^e Boekhoudkundig medewerker
I.A.M. van der Plas	Boekhoudkundig medewerker <i>vanaf 1 maart 2001</i>
Y.A. De Jong-Knol	Assistent

M. Ouled Radi
S. Wladimiroff

Assistent *t/m 31 januari 2001*
Assistent *t/m 30 juni 2001*

Personeel & Organisatie

H. Ammerlaan
G. Sijlbing
M. Boerma
E. Spijkers
M.J. Blankman

Hoofd Personeel & Organisatie *t/m 31 augustus 2001*
Hoofd Personeel & Organisatie *vanaf 1 november 2001*
Personeelsadviseur/ Arbo-coördinator
Personeels- en salarisadministrateur
P&O assistent *vanaf 1 september 2001*

Beveiliging

A.F.M. Hoofwijk
G.J.N. Veen
W.B. Jacket
A.R. den Ouden

Hoofd Beveiliging
Stafmedewerker *vanaf 1 september 2001*
Coördinator
Coördinator

Centrale meldkamer

M.P. Aramaké
K.A. Blinker
M. Bouanan
G.M. Chin A Joe
M.P.J. Kneepkens
L. Lont
W.J.H. van der Made
M.F. Thijm
G.J.N. Veen
P.J. Zaal
P.A. Zeldenrust
A.M.A. van Zoeren
H.R. van der Zwaan

Centralist
Centralist
Centralist
Centralist
Centralist
Centralist *vanaf 1 september 2001*
Centralist
Centralist
Centralist *t/m 31 augustus 2001*
Centralist
Centralist
Centralist
Centralist

Zaalbeveiliging

R. Adhin
A.C. Baak
A. Ben Salah
I.J. van Berkel
C.W. Blonk
N. de Boer
E.A. Boeren
H. Buma
E. Choukroun
K.L. van Dalen
R.J. Dingen
Y. Döbelman
T.G. Doesburg
A.M. Ebrahim
J.W. de Jong
M.V. Keek
F.H. Labeij
F.E. Lemaire
M.J.W.W. Mohr-Robbers

Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker *vanaf 1 september 2001*
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker *vanaf 1 september 2001*
Beveiligingsmedewerker
Beveiligingsmedewerker *vanaf 1 februari 2001*
Beveiligingsmedewerker

S.D. Osman	Beveiligingsmedewerker
M. van Poppel	Beveiligingsmedewerker
A.J.A. de Ridder	Beveiligingsmedewerker
D.C. Rosculet	Beveiligingsmedewerker
H.B. de Ruijter	Beveiligingsmedewerker <i>vanaf 1 september 2001</i>
S. Tielman	Beveiligingsmedewerker
J.S. Vierbergen	Beveiligingsmedewerker <i>t/m 30 juni 2001</i>
F.W.N. Vos	Beveiligingsmedewerker
T. Wallenburg	Beveiligingsmedewerker

Facilitaire Dienst

J.W.D. Samuëlsz	Hoofd Facilitaire Dienst
H.B. van Es	Assistent Hoofd

Automatisering

J. van Aalderen	Systeembeheerder
J. Worrell	Systeembeheerder

Faciliteiten

D.N. Maigua- Bijl	Assistent facilitaire dienst
B.E. van der Meulen	Assistent facilitaire dienst
N.E. Kunikowski	Assistent facilitaire dienst
L.K. Olijslager	Assistent facilitaire dienst
D. Casillo	Facilitair medewerker
A. Pesare	Facilitair medewerker
S. Taal	Facilitair medewerker
F. Zammouri	Facilitair medewerker

Garderobe

J.A. Nayem Carrasco	1 ^e Medewerker garderobe
I.H. Tokalak	1 ^e Medewerker garderobe
W.A. Amzand	Medewerker garderobe <i>vanaf 11 juli 2001</i>
M.W. Baart	Medewerker garderobe <i>vanaf 1 september 2001</i>
S. Boughlid	Medewerker garderobe <i>vanaf 1 september 2001</i>
D. Casillo	Medewerker garderobe
A.L.J. van der Horst	Medewerker garderobe
S.W. de Jager	Medewerker garderobe
R. Olij	Medewerker garderobe <i>t/m 31 maart 2001</i>

Kantine

A.A.C. Pirovano-Mes	Kantinebeheerder
J.D. Veltkamp	Medewerker kantine
G.M. Visser	Medewerker kantine

Kassa

M.A. Guina-Vos	Hoofd caissière
A. Kammerstetter	Hoofd caissière
G.M. Rouet- Borgers	Hoofd caissière
P. Timmer-de Jong	Hoofd caissière
L. Advocaat-van Amstel	Kassamedewerker
A.da Costa Fernandes	Kassamedewerker

B.A.J. de Graaf	Kassamedewerker
B. Jacobsen	Kassamedewerker <i>1 september t/m 30 november 2001</i>
A. Rodrigues Pereira da Silva	Kassamedewerker
M. Sandbergen-Tervoort	Kassamedewerker

Technische dienst

Gerard van der Kamp	Hoofd Technische Dienst <i>t/m 30 april 2001</i>
J.T. Beets	Medewerker technische dienst
R.H. Cairo	Medewerker technische dienst
C.D. Posthuma	Projectleider technische zaken

Gedetacheerd bij de Winkel 't Lanthuys

H. de Rover	Magazijnmedewerker
-------------	--------------------

Museum Mesdag

Medewerkers

M.K. de Haan	Conservator/ manager <i>vanaf 1 mei 2001</i>
M. Heijligers	Beheerder
G.J. Grundeler-Kuijper	Assistent
A.J.A. Dragt	Beveiligingsmedewerker
G. Lammers	Beveiligingsmedewerker
H.A. Zuidam	Beveiligingsmedewerker

Van Gogh Museum Enterprises

T. Boxma	Directeur
C. Krelekamp	Adjunct-directeur
M. van Geem	Secretaresse
B. Zeeman	Boekhouder
J. de Groot	Sales
M.M. Zwetsman	Inkoper
J.E.A.M. van Gemert	Medewerker fotoafdeling
J. M. Chavannes	Sales <i>vanaf 12 mei 2001</i>
K. Verkuijl	Logistiek medewerker <i>t/m 14 april 2001</i>
S. Wladimiroff	Logistiek medewerker <i>vanaf 1 juli 2001</i>
F. Dickhoff	Magazijnmedewerker <i>vanaf 1 juli 2001</i>
M. Voorhaar	Magazijnmedewerker
R.R. Voorhaar	Magazijnmedewerker

Museumshop Museumplein

M. Blankman	Beheerder museumwinkel <i>t/m 13 september 2001</i>
M.L. Gerritsen	Beheerder museumwinkel
N. Mansvelt	Beheerder museumwinkel
M.C.G. Bakker	Medewerker museumwinkel
D. Bijtjes	Medewerker museumwinkel
N.J.N. Chan	Medewerker museumwinkel
J.J. Hillegers	Medewerker museumwinkel
M. de Jong	Medewerker museumwinkel
C.M.J. van der Linde	Medewerker museumwinkel
K. Neyen	Medewerker museumwinkel
L. Noorman	Medewerker museumwinkel
L. Vroons	Medewerker museumwinkel